

vergadering 21
zittingsjaar 2012-2013

Handelingen

Plenaire Vergadering

van 16 januari 2013

VOORLOPIGE VERSIE

Nog niet goedgekeurd door de sprekers
Niet citeren zonder de bron te vermelden

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	4
VERONTSCHULDIGINGEN	4
INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN	4
SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIES	
Wijziging onder de vaste leden	4
ACTUELE VRAAG van mevrouw Patricia De Waele tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over het financieringstekort voor renovaties in de sociale huisvestingssector	
ACTUELE VRAAG van de heer Jan Penris tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over het tekort aan middelen voor de renovatie van sociale woningen	
ACTUELE VRAAG van mevrouw Mercedes Van Volcem tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over het tekort aan middelen voor de renovatie van sociale woningen	
ACTUELE VRAAG van mevrouw Mieke Vogels tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de toestand van de sociale huisvesting in Vlaanderen, met name wat betreft het halen van de Europese isolatienorm en het garanderen van minimale kwaliteit aan de bewoners	4
ACTUELE VRAAG van de heer Dirk de Kort tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de betalingsmoeilijkheden inzake woonkrediet bij veel gezinnen	11
ACTUELE VRAAG van mevrouw Güler Turan tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over 'geen centen, geen woonlening'	13
ACTUELE VRAAG van mevrouw Khadija Zamouri tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de petitie tegen een mogelijke verdubbeling van het inschrijvingsgeld in het deeltijds kunstonderwijs (DKO)	15
ACTUELE VRAAG van de heer Stefaan Sintobin tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over een mogelijk uitstel van de inwerkingtreding van het vernieuwde Europese Gemeenschappelijke Landbouwbeleid	
ACTUELE VRAAG van de heer Jos De Meyer tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over een mogelijk uitstel van de inwerkingtreding van het vernieuwde Europese Gemeenschappelijke Landbouwbeleid	20
ACTUELE VRAAG van de heer Wilfried Vandaele tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de samenwerking tussen het mediabureau Mindshare en de Vlaamse overheid	25

ACTUELE VRAAG van de heer Koen Van den Heuvel tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de recent aangekondigde federale initiatieven op het vlak van economische diplomatie en het overleg ter zake met de gewesten 28

ACTUELE VRAAG van de heer Chris Janssens tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de verklaringen van minister Ingrid Lieten betreffende de structurele problemen in Limburg en de keuzes gemaakt in het verleden 31

ACTUELE VRAAG van de heer Marius Meremans tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de visienota voor een modern personeelsbeleid van de Vlaamse overheid 34

ACTUELE VRAAG van de heer Boudewijn Bouckaert tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de verklaringen van de gouverneur van de Nationale Bank betreffende de toename van het aantal ambtenaren bij de gemeenschappen en gewesten en de reactie ter zake van de minister 37

ACTUELE VRAAG van mevrouw Mia De Vits tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over mogelijke mistoestanden inzake het optreden van begrafenisondernemers in rusthuizen 42

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN 45

■

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: de heer Jan Peumans

– *De vergadering wordt geopend om 14 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

■

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldigungen zijn ingekomen van de volgende leden:

Peter Reekmans, Ivan Sabbe: ambtsverplichtingen;

Gweny De Vroe: familieverblijfsverplichtingen;

Peter Gysbrechts, Dirk Peeters, Felix Strackx: gezondheidsredenen.

■

INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met de ingekomen documenten en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl.St. VI.Parl. 2012-13, nr. 60/14*)

■

SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIES

Wijziging onder de vaste leden

De voorzitter: Dames en heren, de heer Jo De Ro zal namens de Open Vld-fractie als effectief lid zetelen in de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media. Dat werd me gedeeld door de fractievoorzitter, de heer Sas van Rouvoij.

■

ACTUELE VRAAG van mevrouw Patricia De Waele tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over het financieringstekort voor renovaties in de sociale huisvestingssector

ACTUELE VRAAG van de heer Jan Penris tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over het tekort aan middelen voor de renovatie van sociale woningen

ACTUELE VRAAG van mevrouw Mercedes Van Volcem tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over het tekort aan middelen voor de renovatie van sociale woningen

ACTUELE VRAAG van mevrouw Mieke Vogels tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de toestand van de sociale huisvesting in Vlaanderen, met name wat betreft het halen van de Europese isolatienorm en het garanderen van minimale kwaliteit aan de bewoners

De voorzitter: Mevrouw De Waele heeft het woord.

Mevrouw Patricia De Waele: Minister, in uw beleidsnota toont u dat u van woonkwaliteit een beleidsprioriteit wilt maken. Ook naar aanleiding van het jaarverslag van 2011 van de

Wooninspectie lezen we dat u van oordeel bent dat eigenaars wel twee keer zullen nadenken voor ze verkrotte panden te huur stellen.

Minister, u moet blind zijn of u bent van slechte wil als u niet inziet dat er binnen de sociale huisvestingssector grote problemen bestaan om kwaliteitsvolle woningen aan te bieden. Dat is nogmaals gebleken uit een schrijnend geval dat dit weekend in de media kwam, jammer genoeg geen alleenstaand geval.

Cijfers en verslagen van diverse woonorganisaties tonen dat de verkrotting binnen de sociale huisvestingssector toeslaat. Ik geef u enkele kerncijfers, minister, die betrekking hebben op uw beleidsprioriteit. 50 procent van het sociale huurpatrimonium heeft een of meerdere onvoldoendes op het gebied van kwaliteit. Die onvoldoendes gaan over ernstig risico op CO-vergiftiging, ernstig risico op elektrocutie- of brandgevaar en schimmelvorming.

Daarenboven, minister, heb ik enkele dagen geleden nog een antwoord gekregen op een schriftelijke vraag, waaruit blijkt dat 61 procent van de in 2010 onbewoonbaar verklaarde woningen binnen het sociale huurpatrimonium vandaag nog steeds op de gewestelijke inventarislijst voorkomt.

Minister, welke maatregelen gaat u nemen om aan de investerings- en renovatiebehoefte van de sociale huisvestingssector te voldoen, zodat ze kwaliteitsvolle woningen kunnen aanbieden?

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Ik stel juist vast dat ik wat onwennig ben in dit gezelschap. Het is een dameskransje aan het worden: een vrouwelijke minister en drie vrouwelijke vraagstellers. *(Opmerkingen van mevrouw Marijke Dillen)*

Ik voel me daar wel goed bij, mevrouw Dillen, omdat de oppositie voor één keer gezamenlijk aan hetzelfde zeel trekt en hierover terecht kritische vragen stelt. Mevrouw De Waele heeft op een schitterende manier de spurt aangetrokken. Dat maakt het voor mij in het peloton iets gemakkelijker om kritische vragen aan de minister te stellen.

De situatie is geschetst. We hebben ambities voor de renovatie van het sociale woningpatrimonium. We hebben die niet enkel omdat Europa ons die oplegt, maar omdat we het beste willen voor onze klanten. Ook u hebt in uw beleidsbrief nog eens zeer uitdrukkelijk gezegd – en ik hoop dat ik voor een keer van mijn papieren gebruik mag maken – dat u er werk van zou maken. Ik citeer: “Ik heb de opdracht gegeven om een inventaris op te maken van de noodzakelijke werken om de kwaliteit van het sociale woningpatrimonium en het energiepeil in het bijzonder tot een aanvaardbaar niveau te brengen. Dit houdt in dat alle woningen tegen 2020 minstens over dakisolatie, dubbel glas en een rendabel verwarmingssysteem zullen moeten beschikken.”

Als u die ambitie hebt, is de vraag natuurlijk wat u daar financieel tegenover stelt. U zei in uw beleidsbrief en tijdens de begrotingsbesprekingen dat u dat verhaal met 100 miljoen euro per jaar zou kunnen afboksen. De sector zegt ons nu dat er een viervoud aan middelen nodig is. Waar gaat u die vinden?

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Minister, u moet zich niet persoonlijk aangevallen voelen, maar de Vlaamse Regering, bestaande uit N-VA, CD&V en ook sp.a kenmerkt zich door twee zaken: stilstand en vooral wachtlijsten. Die wachtlijsten kunt u absoluut niet onder controle krijgen.

Nog nooit tevoren hebben in Vlaanderen zoveel mensen op de wachtlijst voor een sociale woning gestaan. Het piekt: 91.000 mensen die het moeilijk hebben, staan op een wachtlijst. En er is opnieuw een wachtlijst, namelijk die voor renovaties van sociale woningen. Er is 2,9 miljard euro nodig. U hebt 500 miljoen euro extra uitgetrokken over 5 jaar. Wat zien we, ook

op televisie? Dat de nood schrijnend is. 50 procent van alle woningen heeft nog niet eens dakisolatie of dubbele beglazing, of er is een probleem met het rendement van de ketel.

Minister, u bent bevoegd voor Wonen. Ik verwijt u soms dat u te vaak bezig bent met alleen het sociale wonen, want woonbeleid is meer dan alleen sociale huisvesting. Maar zelfs voor die 7 procent sociale woningen, slaagt u er niet in om een voortreffelijk beleid te voeren dat in voldoende middelen voorziet en de wachtlijsten wegwerkt.

Minister, wat zult u daaraan doen? Als bevoegd minister moet u keuzes maken en uw beleid voldoet niet.

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Voorzitter, minister, deze vraag is er gekomen naar aanleiding van een reportage op de VRT. Veel mensen waren geschokt door de beelden van een gezin dat tracht te overleven in een onbewoonbaar verklaarde sociale woning.

Minister, mocht die reportage over de private huurmarkt gaan, dan ben ik ervan overtuigd dat u er als de kippen bij zou zijn om te zeggen dat u de strijd tegen huisjesmelkers zou opvoeren. In dit geval is de huisjesmelker van dienst de minister van Wonen en bij uitbreiding de hele Vlaamse Regering. U zult zeggen dat een sociale huisvestingsmaatschappij (SHM) mensen die in een onbewoonbare sociale woning wonen, moet herhuisvesten. Dat is zo, maar als die huisvestingsmaatschappij geen bewoonbare woning meer heeft en als die al geruime tijd een renovatiedossier op uw bureau heeft liggen maar geen geld krijgt om te renoveren, wie is er dan verantwoordelijk? Het gaat van kwaad naar erger. Het voorbeeld dat we dit weekend gezien hebben, is inderdaad maar een van de zovele.

Minister, dit is zeer ernstig. Wat gaat u eraan doen?

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Collega's, ik wil eerst ingaan op het concrete geval dat mevrouw Vogels aanhaalt, om vervolgens het hele beleid te schetsen.

Op 13 augustus vorig jaar is er bij de Wooninspectie een vraag aangekomen om in de woning in Zele een kijkje te gaan nemen. Op 30 augustus is men dat onderzoek gaan doen, en al op 5 september hebben wij een voorstel tot ongeschiktverklaring gericht aan de burgemeester. De burgemeester heeft dan een maand later, op 4 oktober, de woning ongeschikt verklaard. Die woning was overigens in juni vorig jaar al op het uitvoeringsprogramma gezet, dus nog voor de klacht er was. Daardoor kan die woning op 1 februari van dit jaar worden aangepakt.

Het is dus niet zo dat woningen niet worden aangepakt. Ik zal u uitleggen wat de algemene manier van werken is. Ik vind het jammer dat u de indruk zou wekken dat ik vind dat dat allemaal moet kunnen. Dat is niet zo. Dat is net waarom ik zo'n prioriteit maak van renovaties.

Bij mijn aantreden bestond er geen inventaris van de noden in sociale woningen. Niemand wist hoe het patrimonium eraan toe was en wat de noden waren. Wij hebben die inventaris laten maken. Daaruit bleek dat de helft van de woningen een of andere nood aan renovatie kende, dat het voor 700 miljoen euro van die ingrepen om energie-ingrepen gaat, en dat het voor iets meer dan 2 miljard euro andere renovatienoden betreft.

De regering heeft vervolgens de renovatiebudgetten verdubbeld. Dat wil zeggen: verhoogd met 100 miljoen euro per jaar in vergelijking met de vorige legislatuur. U kunt dus, in tijden van budgettaire krapte, niet zeggen dat wij dat niet belangrijk zouden vinden.

Je kunt niet al die woningen in een jaar tijd aanpakken, en dus moet je prioriteiten bepalen. We hebben gesteld dat eerst die dossiers aan bod moeten komen die, zoals bij het dossier in Zele, leiden tot onbewoonbaarverklaring of ongeschiktverklaring, die ernstige gebreken vertonen. Die hebben een absolute prioriteit. Als die zijn aangepakt, gaan we naar de

energierenovaties, voor zover die niet al passen in een algehele aanpak, die apart op de budgetten moet worden gezet. Daarnaast gaan we voor een aantal ‘quick wins’ in energie, zoals afgesproken in de commissie, en voor projecten waar we subsidies voor krijgen – bijvoorbeeld Europese subsidies – die zouden vervallen als we niet snel aan de slag gaan.

Samengevat: er is een inventaris, er worden prioriteiten bepaald, het budget is verdubbeld.

Ik kan niet alles aanpakken op één jaar tijd. Wat ik wel jammer vind, is dat men de zaken fout voorstelt. Er zijn mensen die zeggen dat er 400 miljoen euro te weinig is om die projecten allemaal dit jaar te laten plaatsvinden. Ik heb mij suf gezocht naar de herkomst van dat bedrag, en ik denk te hebben gevonden waarom men dat zegt. Er is een reservelijst van projecten ter waarde van 315 miljoen euro. Voor 225 miljoen euro daarvan gaat het nog maar om een schets. Die projecten kunnen dus op geen enkel uitvoeringsprogramma worden geplaatst. Die zijn niet klaar. Van de 90 miljoen euro die overblijft, is maar 33 miljoen euro gunningsklaar. Boven op de 200 miljoen euro van dit jaar, die een verdubbeling is van de inspanning, is er 33 miljoen euro aan dossiers die pas kunnen worden ingeschoven als een ander dossier vertraging oploopt, of in het beste geval, als alles heel snel gaat, er kunnen worden ingeschoven bij het eerstvolgende uitvoeringsprogramma (UP). Dat is dus een verhaal van een heel andere orde.

Ik betreur ook de fouten in de informatie. De voorzitter van de Vereniging van Vlaamse Huisvestingsmaatschappijen (VVH) heeft mijn medewerker ook laten weten dat hem de woorden in de mond zouden zijn gelegd.

Mevrouw Patricia De Waele: Dat is nieuws, als er verkeerde informatie zou worden gegeven. Hoe dan ook, minister, zou u na ruim drie jaar beleid op kruissnelheid moeten zitten om de door u bepaalde doelstellingen inzake woningkwaliteit te behalen. U slaagt daar niet in. Er is een groot probleem inzake financiering en inzake de kernopdracht van de sociale huisvestingsmaatschappijen.

Er is zopas een antwoord binnengekomen, collega's, dat 61 procent van de onbewoonbaar verklaarde sociale huurwoningen vandaag nog steeds op de inventarislijst staan. Met de middelen die u uittrekt, minister, zult u veel tekortkomen om die allemaal prioritair te behandelen.

De heer Jan Penris: Ik zal het niet hebben over het individuele geval in Zele, want ik denk dat de voorzitter niet toestaat dat we zulke gevallen apart bespreken. Ik stel wel in het algemeen vast, minister, dat de sector van de sociale huisvesting een probleem heeft met het op peil houden van de woonkwaliteit van oudere sociale woningen.

Minister, u moet dan maar eens een antwoord formuleren. Het maakt niet uit of het 400 miljoen euro, 100 miljoen euro of iets daartussenin kost. U beschikt over onvoldoende middelen.

Tijdens mijn sociaal dienstbetoon krijg ik deze maand veel sociale huurders over de vloer die klagen over een stijging van hun huur. Dat heeft dan niets met hun inkomen te maken. Die stijging wordt op een slinkse wijze georganiseerd. De algemene onkosten van deze mensen worden opgedreven. Volgens mij maken de SHM's, die hun opdracht hebben gekregen, misbruik van hun klanten om die opdracht alsnog uit te voeren.

Minister, wat zal de Vlaamse Regering doen om dergelijke problemen op te lossen?

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Op één vlak kan ik de minister gelijk geven: de voorzitter van de VVH is niet altijd neutraal. De door hem verstrekte informatie is enigszins gekleurd. Ik heb dat vroeger ook al ervaren.

We hebben natuurlijk de voorzitter van de VVH niet nodig om vast te stellen dat zelfs een verdubbeling van het budget slechts een druppel op een hete plaat zou vormen. De minister wil 24.000 woningen volledig renoveren. Dit betekent dat de mensen die in deze woningen

wonen, allemaal moeten worden geherhuisvest. De minister zal er nooit geraken. Ze zal nooit voldoende middelen hebben en de wachtlijsten zullen blijven aangroeien.

Mijn partij wil dat iedereen die in een sociale woning woont, dat ook nodig heeft. Dat is een zeer belangrijk punt. Wie in een sociale woning woont, heeft ook recht op een kwalitatieve woning.

Minister, ik heb niet gehoord wat u bijkomend zult ondernemen om dit prangend probleem op te lossen.

Mevrouw Mieke Vogels: De minister verdrinkt ons enigszins in cijfers. Volgens haar heeft de voorzitter van de VVH foute cijfers gebruikt. Uiteindelijk gaat het niet enkel om die cijfers. Het gaat er vooral om dat dit individueel dossier het topje van de ijsberg vormt. Hieruit blijkt dat er zand in de machine van de sociale huisvesting zit.

Aangezien ik lid van de oppositie ben en een kleur heb, zal ik misschien ook een gekleurde voorzitter van een SHM citeren. In de deze maand verschenen editie van Woonwoord, het tijdschrift van uw administratie, staat het volgende te lezen: “Sinds het financieringssysteem (...) is gewijzigd, draagt elke investering – zowel in bijkomende sociale huurwoningen als in grondige renovaties – ertoe bij dat de SHM in de toekomst structureel verlies lijdt.”

Minister, investeren in grondige renovatie en in bijkomende woningen betekent het faillissement van de meeste sociale huisvestingsmaatschappijen.

De voorzitter van de SHM stelt verder ook nog dat zelfs voor de renovatie van een woning, na het vertrek van een huurder, de SHM bij de VMSW moet lenen om die werken aan te kunnen.

Minister, dit is een structureel probleem. U zit met een heel groot probleem. Het wordt hoog tijd dat u dit onder ogen durft te zien en dat u het probleem oplost.

De voorzitter: Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren: Voorzitter, de patrimoniumenquête heeft aangetoond dat de noden heel groot zijn. De ambities zijn ook heel groot. De minister wil jaarlijks voor een bijkomend budget van 100 miljoen euro zorgen voor de renovatie van woningen. Dat is in elk geval een verdienste.

Minister, moeten we niet erkennen dat we de doelstellingen in verband met de renovatie van sociale woningbouw zonder investeringen door derden nooit zullen halen? We hebben een Vlaams Energiebedrijf. Er bestaat in Europa zoiets als energy saving companies. Die bedrijven brengen projecten tot stand die tot energiebesparingen bijdragen. Dat zou ook met betrekking tot de sociale woningbouw kunnen gebeuren.

Minister, ik zou u willen vragen het overleg met de hiertoe bevoegde minister te starten. U bent zelf ook bevoegd voor het beleidsdomein Energie. We moeten nagaan in welke mate we op korte termijn quick wins op het vlak van de sociale woningbouw tot stand kunnen brengen.

In het najaar van 2012 hebben we een debat over deze problematiek gevoerd. Dit individueel probleem is toen ter sprake gekomen. Dit punt is tijdens de bespreking van de beleidsbrief overigens ook aan bod gekomen. Het is, met andere woorden, niet helemaal nieuw. Dit wordt hier niet enkel ten gevolge van een uitzending te berde gebracht.

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Mevrouw Michèle Hostekint: Ik denk dat vandaag niemand ontkent dat er een probleem is. Ik heb de minister dat ook niet horen ontkennen. Het is natuurlijk geen nieuwe problematiek. Het verschil is wel dat we vandaag de nood kennen. Het pleit voor de minister dat er een inventaris is opgemaakt waardoor we vandaag weten wat de maatschappelijke nood is.

Niets is gemakkelijker dan een wachtlijst inkorten, mevrouw Van Volcem. We kennen allemaal uw oplossing voor het wegwerken van de wachtlijsten: maak dat de voorwaarden om in aanmerking te komen zo beperkt zijn dat niemand nog in aanmerking komt, en dan heb je geen wachtlijsten meer. De problematiek van de renovatie bestond al tijdens de vorige legislatuur toen uw partij de minister van Wonen leverde. U verwijst nu naar minister Van den Bossche, maar deze problematiek bestond tijdens de vorige legislatuur al. Het verschil is dat we niet wisten wat de echte maatschappelijke nood was, dat er geen inventaris was en dat we dus geen idee hadden hoeveel woningen er een mankement vertoonden. Bijgevolg hadden we ook geen wachtlijsten.

Mevrouw Van Volcem, een wachtlijst oplossen, is niet moeilijk: maak gewoon dat er niemand in aanmerking komt. De minister heeft nu het budget verdubbeld. We kennen vandaag tenminste de maatschappelijke nood wat een eerste voorwaarde is om er iets aan te doen.

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

De heer Marc Hendrickx: De gezamenlijke oppositie heeft blijkbaar één ding gemeen: ze focust steeds weer op de problematiek in de sociale huisvesting en is blind voor de extra inspanningen die Vlaanderen zich getroost. De minister gaf het al aan: de komende vijf jaar is dat maar liefst 100 miljoen euro extra per jaar. Je moet het maar doen in deze moeilijke tijden.

Maar los daarvan ben ik het eens met een aantal collega's. De heer Penris gaf het al aan: de Vlaamse overheid alleen zal de problematiek niet meer aankunnen, zeker na wat Europa ons nu weer komt op te leggen inzake energienormen.

Minister, de Vlaamse Confederatie Bouw biedt haar medewerking aan. Zult u ingaan op die uitgestoken hand?

Minister Freya Van den Bossche: Om te beginnen met de laatste vraag en de suggestie van mevrouw Heeren: dat is een heel goede suggestie. Ik denk dat wij inderdaad, hoewel de budgetten enorm zijn gestegen, bijkomende hulp kunnen gebruiken. Er zijn een aantal goede voorbeelden. In Limburg is er een project geweest waarbij sociale woningen werden geïsoleerd via een ESCO-systeem (Energy Services Company). Dat is vrij snel en zeer vlot gegaan, tot ieders tevredenheid. Ik wil met minister Lieten kijken of het Energiebedrijf die taak op zich kan nemen om er een versnelling aan te geven. Als dat niet zo zou zijn, dan komen er wellicht andere ESCO's voor in aanmerking waarmee we zouden kunnen samenwerken. Ik zal dus de hand van zowel de Vlaamse Confederatie Bouw als van mevrouw Heeren met plezier aannemen.

Er was ook een vraag van mevrouw Vogels over het financieringssysteem. Het is zo dat in het oude systeem maatschappijen die in veel nieuwbouw voorzagen, daarvoor werden gestraft omdat het financieringssysteem dat allesbehalve aanmoedigde. Gisteren is in het Belgisch Staatsblad het nieuwe financieringssysteem verschenen. Dat zal ervoor zorgen dat men van 50 procent subsidiëring naar 65 procent gaat, wat ervoor zorgt dat bijbouwen werkelijk wordt aangemoedigd, ook door het nieuwe systeem. Aan dat euvel hebben wij een antwoord kunnen geven.

De essentie van de zaak, waar de meeste uiteenzettingen over gingen, is dat we die doelstellingen moeten halen. We leggen ze onszelf op. Het is zeker zo dat er grote noden zijn. Wie de noden niet wil erkennen, moet ze niet opvragen. Door de noden op te vragen – iets waar overigens de hele commissie, over grenzen van meerderheid en oppositie heen, het mee eens was – weten we eindelijk wat die noden zijn. Een woning zoals in de reportage getoond, ziet er niet zo uit na één jaar, het gaat om een jarenlange desinvestering in de renovatie van sociale woningen. Je krijgt dat niet recht op één jaar. Wel zal er tussen 2011 en 2020 2 miljard euro worden geïnvesteerd in de renovatie van die woningen. Als u dat dan een druppel op een hete plaat noemt, denk ik dat u uw taak als oppositielid ietwat vrijelijk invult.

We kennen de nood, we hebben geld vrijgemaakt, 100 miljoen euro extra per jaar, vijf jaar lang. Ook de volgende legislatuur loopt dat engagement. Er is in ieder geval in het geld voorzien. Er worden prioriteiten bepaald, waardoor we de dringendste noden het eerst oplossen. Vroeger was het: wie eerst komt, eerst maalt. Je diende een dossier in, het kwam op het bureau, en het werd doorgestuurd. Nu kijken we waar de noden het grootst zijn en waar we eerst moeten investeren. Dat is een verbetering van het beleid.

Kan ik alles op één jaar tijd oplossen? Neen, dat kan ik niet. Ik neem aan dat u de eerlijkheid hebt om te erkennen dat niemand dat zou kunnen.

Mevrouw Patricia De Waele: Minister, mevrouw Hostekint, ik heb cijfers van de vorige legislatuur en van deze legislatuur opgevraagd. Er blijkt een verslechtering te zijn als het gaat over het aantal onbewoonbaar verklaarde sociale huurwoningen. Minister, dat is het resultaat na drie jaar van uw woonbeleid. Ik denk dat de middelen voor het sociaal woonbeleid verkeerd worden ingezet. U houdt zich veel te veel bezig met verkopen, verkavelen en niet-residentiële panden verhuren, en u houdt zich veel te weinig bezig met de kerntaak, de essentie van sociale woningen, namelijk het sociaal verhuren.

De heer Jan Penris: Minister, u hebt hier een uniek politiek moment meegemaakt. Er is een verenigde oppositie, die u en uw beleid wil steunen. Van extreemlinks tot vrolijk rechts is iedereen het erover eens dat we meer moeten investeren in sociale huisvesting, om datgene te kunnen waarmaken waarop onze klanten recht hebben. Bij de mensen die u zouden moeten steunen, hoor ik echter enkel terughoudendheid. De heer Hendrickx zegt ineens dat u al genoeg doet. Hij zou wel andere prioriteiten leggen. Mijnheer Hendrickx, ik mocht die papieren niet meenemen, maar op mijn bureau liggen betogen van uw collega, mevrouw Homans. U mag ze straks lezen. Zij gaat in haar betoog veel verder dan u.

Minister, de essentie van deze kwestie is dat deze regering moet doen wat ze hoort te doen voor de sociale huurders, en ze doet dat niet. Dat is jammer. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Minister, neemt u me niet kwalijk, maar ik vind dat u toch enigszins een excuustruus bent. U bent vier jaar minister van Wonen. De wachtlijsten voor de kandidaten waren nog nooit zo groot. Het patrimonium van de sociale huisvestingsmaatschappijen was nog nooit zo slecht. Daadkracht en vooruitgang: dat is uw taak. (*Applaus bij Open Vld*)

Mevrouw Mieke Vogels: Minister, het siert u dat u de wachtlijsten in kaart hebt gebracht. Ik weet wat dat betekent: men heeft dan de neiging om op de pianist te gaan schieten. Mevrouw Hostekint, dit heeft echter ook aangetoond hoe immens groot het probleem is, hoe structureel de problemen zijn in heel het systeem van sociale huisvesting. De meeste mensen zeggen dat dit nieuwe financieringssysteem ten gronde ook niets zal oplossen. Het heeft geen zin om dat alles over de verkiezingen van 2014 te tillen. Dat vind ik niet kunnen. Ik lig er niet wakker van als men zegt dat men de provincies later zal afschaffen en dat we het later zullen hebben over dat confederalisme, maar hier gaat het over kwaliteitsvol wonen voor mensen in Vlaanderen, en dat is een steeds groter probleem. Ik roep dus alle collega's, van meerderheid en oppositie, op om echt eens ten gronde te bekijken welke instrumenten we vandaag hebben om dat betaalbaar en kwaliteitsvol wonen in Vlaanderen te realiseren, en om een beetje vooruit te denken, ook na 2014, wanneer we meer bevoegdheden zullen krijgen wat het woonbeleid betreft. Misschien moeten we een commissie ad hoc over sociaal wonen opstarten en zo de toekomst voorbereiden, in plaats van op de pianist te schieten. (*Applaus bij Groen*)

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Dirk de Kort tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de betalingsmoeilijkheden inzake woonkrediet bij veel gezinnen

De voorzitter: De heer de Kort heeft het woord.

De heer Dirk de Kort: Voorzitter, minister, geachte leden, we hebben het in deze plenaire vergadering al dikwijls gehad over bedrijven die sluiten, zoals Ford, en banenverlies. Door de economische moeilijkheden krijgen steeds meer gezinnen problemen met de betaling van hun woonkrediet. Op dit moment zou er op dat vlak al een achterstal van 1 miljard euro zijn. In het verleden heeft de Vlaamse Regering daarom het initiatief van de verzekering gewaarborgd wonen genomen. Dat zorgt ervoor dat eigenaars daadwerkelijk woonzekerheid hebben als ze in economische problemen verzeilen. We hebben het er in het verleden in de commissie Wonen al over gehad dat die verzekering weinig succes heeft. We hebben het erover gehad in 2011. U hebt toen een aantal initiatieven genomen, zoals een informatiecampagne bij de notarissen.

U startte ook een overleg met de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen en het Woningfonds, om dat verder te evalueren. U startte een onderzoek en een proefproject, om ervoor te zorgen dat die verzekering meer succes zou kennen. Waarom blijven wij dan met dergelijke cijfers geconfronteerd worden? Waarom heeft deze verzekering niet meer succes?

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Mijnheer de Kort, ik heb twee keer goed nieuws voor u. We hebben de cijfers voor 2012 van de verzekering gewaarborgd wonen. Er zijn er in 2012 900 meer afgesloten dan in 2011. Dat betekent wellicht dat die eerste poging om vooral via notarissen maar ook via architecten de mensen erop te wijzen, heeft geleid tot een zeker succes. Er zijn ook andere middelen ingezet: folders, informatie op Batibouw, banners op websites. Het aantal aanvragen is gevoelig gestegen: van 5300 naar 6200. Maar we moeten nog verder gaan, want er is geen enkele reden waarom iemand die in aanmerking komt voor de verzekering gewaarborgd wonen, haar niet zou afsluiten. Ze is gratis en je wordt verzekerd tegen inkomensverlies door pech of als je je werk verliest of ziek wordt. Dan helpt de overheid je door middel van die verzekering een tijd lang om je lening af te betalen. Dan moet je niet hals over kop beslissingen nemen en eventueel je huis verkopen. Dan kun je rustig zoeken naar een andere job of eerst beter worden, en dan hopelijk opnieuw op eigen krachten je lening afbetalen.

Om die reden hebben wij ook het proefproject met de KBC gestart. Redelijk wat mensen werden na het afsluiten van hun lening aangeschreven met informatie en de vraag of zij er toch niet aan zouden denken om toch die verzekering af te sluiten. Redelijk wat mensen beantwoordden dat positief. In die mate zelfs dat met de KBC werd afgesproken dat begin maart 2013 alle ontleners van de laatste tien maanden bij die bank eenzelfde schrijven zullen ontvangen. Het gaat om 12.000 gezinnen. Daarin krijgen zij het aanbod van de verzekering gewaarborgd wonen, specifiek geformuleerd en uitgelegd aan die mensen, met de vraag om op een zo eenvoudig mogelijke wijze de formulieren terug te sturen, om alsnog in aanmerking te komen voor die verzekering. Ambtenaren van Wonen Vlaanderen zullen de medewerkers van de KBC alle nodige uitleg geven. Dit is het moment, na dat eerste toch wel belangrijke succes met een grootbank, om ook andere banken op te roepen hetzelfde te doen. Als elke bank dat op die manier zou doen, denk ik dat iedereen die kan verzekerd worden, ook werkelijk die verzekering zal nemen. Dan zullen er veel minder drama's zijn wanneer mensen hun job verliezen of ziek worden.

De heer Dirk de Kort: Dank u, minister, voor die zeer positieve cijfers en voor de manier waarop die informatiecampagne wordt voortgezet. Dat zal voor heel wat gezinnen goed nieuws zijn. Er was ook een evaluatie van de verzekeringspolis zelf omdat er binnenkort

opnieuw een bestek op de markt moet worden gebracht. Zitten er in de verzekeringspolis zoals hij nu voorligt, nog drempels, of werd daarvan ook een positieve evaluatie gemaakt?

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Ik stel vast dat vooral de remedie voor de betalingsmoeilijkheden wordt besproken. Maar eigenlijk gaat het vooral over de oorzaken. Wat gaat daarmee gebeuren? Een woonproblematiek is altijd een inkomensproblematiek. Minister, ik had het er daarjuist over: u bent vooral bezig met sociaal wonen, wat u niet lukt. Maar wat doet u om ook het betaalbaar wonen te bevorderen, bijvoorbeeld voor jonge gezinnen? Er is immers heel wat jeugdwerkloosheid.

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Mevrouw Michèle Hostekint: Ik sluit hier meteen bij aan. Het verschaffen van woonzekerheid is minstens even belangrijk als betaalbaarheid en kwaliteit van wonen. Wij hebben dat altijd al heel duidelijk gemaakt. In de vorige legislatuur hebben wij hier gestreden voor het behoud van de verzekering gewaarborgd wonen toen ze op de helling kwam te staan.

Minister, u haalt heel terecht aan dat het nu vooral een kwestie is van informeren en sensibiliseren. U had het over het eerste succes in dat verband. Maar nu is het zaak om ook de andere banken daartoe aan te zetten. Vooral de banken hebben nu een functie te vervullen. Zij moeten hun klanten informeren en sensibiliseren, zodat ze ingaan op die verzekering. De woonzekerheid is voor eigenaars heel belangrijk, maar ook voor huurders. Daarom hebben we, heel terecht, de woonzekerheid voor huurders verzekerd met de invoering van het Huurgarantiefonds. We moeten daarop verder inzetten en vooral de banken stimuleren om hun klanten te informeren.

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

De heer Marc Hendrickx: De verzekering gewaarborgd wonen is één maatregel van deze regering, de omvorming van het klein beschrijf is er een andere, de hertekening van de sociale lening is er een derde. Deze regering getroost zich ter zake voldoende inspanningen. Mijn vraag van gelijke aard als die van de collega's. Blijkbaar loopt het proefproject met KBC dermate goed dat we dat snel zullen kunnen uitbreiden naar andere banken en, naar ik aanneem, ook andere hypotheekverstrekkers. Mag ik weten op welke termijn u mikt om dat stelsel op meer algemene basis in te voeren?

Minister Freya Van den Bossche: De evaluatie van de huidige verzekering loopt volop en zou in de zomer van 2013 klaar zijn. Mocht de commissie dat interessant vinden, kunnen we daar in september zeker een gedachtewisseling over houden. Op basis van die evaluatie moet we een nieuwe offerte-aanvraag maken en die indienen in het najaar van 2013. De huidige verzekering loopt immers af op 1 april 2014. In tegenstelling tot de vorige keren, toen we een periode hadden zonder verzekering, zou ik nu snel de nieuwe offerteaanvraag willen lanceren, om ervoor te zorgen dat de periodes naadloos op elkaar aansluiten. De verzekeraars moeten natuurlijk geïnteresseerd zijn, maar daar reken ik wel op.

Wanneer gaat dit nieuwe systeem in bij KBC? Wanneer zullen die 12.000 gezinnen worden aangeschreven? Dat gebeurt vanaf maart 2013, dus vrij snel, en ik zal op basis van dat project met KBC ook andere grootbanken een gelijkaardig voorstel aanbieden.

Mevrouw Van Volcem zegt, natuurlijk terecht, dat het ook om een inkomensproblematiek gaat. Dat besef ik maar al te goed. Maar ik, als minister van Wonen, tracht via mijn departement een aantal instrumenten te verzorgen die meer woonzekerheid bieden, die soms ook de inkomensproblematiek verhelpen. Het is natuurlijk niet aan mij om bijvoorbeeld de pensioenen op te trekken. Ik vind ook dat de pensioenen te laag zijn, maar daar kan ik niets aan doen. Om de door u gevraagde betaalbaarheid te garanderen probeer ik wel een aantal zaken, zo is de huurpremie van start gegaan. U weet dat het nog uw minister is die in de vorige legislatuur het systeem in theorie mee heeft uitgetekend. Het is inmiddels ingevoerd en

dat is een eerste belangrijke stap inzake die inkomensproblematiek binnen de bevoegdheid Wonen. Maar u begrijpt ook dat ik de inkomens van mensen niet zelf kan verhogen.

Naast het betaalbaar wonen is woonzekerheid heel belangrijk. Die verzekering gewaarborgd wonen zorgt er, via dit project met KBC, via de gerichte informatiecampaagnes naar notarissen enzovoort, voor dat eigenaars van de woning verzekerd zijn tegen een plots inkomensverlies, tegen pech, dat ze hun huis niet snel, snel moeten verkopen. Ik vind dat heel belangrijk en daarom zetten wij ook een gelijkaardig systeem op voor huurders en die met pech worden geconfronteerd. Zo worden deze mensen ook een tijd geholpen, door rechtstreeks aan de verhuurder een deel van de huurgelden te storten, waar de verhuurder natuurlijk ook baat bij heeft. Ik denk dat we op deze manier toch een vrij volledig woonbeleid trachten maken, met het optimaal inzetten van de bestaande instrumenten. Wat die verzekering gewaarborgd wonen betreft, was er inderdaad wel een extra inspanning nodig, zoals de heer de Kort al zei, en we zullen die inspanningen blijven voortzetten.

De heer Dirk de Kort: Minister, het is een zeer positieve evaluatie. Het is positief dat er verdere stappen worden gezet in de verzekering gewaarborgd wonen. Ik denk dat het goed is dat u zich ook verder tot de notarissen blijft richten. Als ik van de collega's hoor welke inspanningen zouden moeten worden gevraagd van elke bank, dan lijkt het mij goed om verder te werken via de notarissen. Iedereen die een woning aankoopt, gaat toch vaak langs de notaris, ook in verband met de lening, en hij is het eerste aanspreekpunt. Het lijkt me dus zeer belangrijk dat mensen daar die informatie zouden kunnen krijgen.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van mevrouw Güler Turan tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over 'geen centen, geen woonlening'

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan: We voelen allemaal al een tijdje aan dat de kredietverlening niet zo vlot verloopt. Iedereen kent in zijn of haar buurt wel een gezin dat worstelt met het verkrijgen van een hypothecaire lening voor hun droomhuis. De problemen zijn ons ook niet onbekend, minister-president: ook in de bedrijfswereld hebben we dezelfde problematiek. Daarom bent u ook bezig met een bankenplan, een kmo-plan, om de kredietverlening naar bedrijven toe op te trekken en te stimuleren.

Vanuit de sector is vandaag bevestigd dat een op de vier kredieten wordt geweigerd. Dat wil zeggen dat vooral jonge mensen die geen startkapitaal of geen financiële steun van de ouders hebben, geen krediet kunnen krijgen voor hun woning. We hebben zopas een uitvoerige bespreking gehouden over de verzekering gewaarborgd wonen, een garantieverlening voor jonge mensen die lenen en in moeilijkheden komen zodra ze een hypothecair krediet hebben. Het moeten hebben van 20 procent van het bedrag van de aankoop is soms een moeilijke overbrugging, maar is geen indicatie van de solvabiliteit van twee jonge, werkende mensen.

Minister-president, u bent bezig met een bankenplan. Ik vraag me af of er in dat bankenplan, waarin we het zorgtraject al hebben opgenomen voor mensen die slachtoffer zouden worden van een ontslag, geen mogelijkheid zit om iets voor die jonge mensen te doen, zodat ze een 100 procentfinanciering van hun droomhuis kunnen krijgen.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mevrouw Turan, ik geef u een antwoord in vijf elementen.

Ik benadruk ten eerste dat het bezitten van een eigen woning een heel belangrijk element is in onze samenleving, en daar moeten we ons beleid verder op richten. Naar aanleiding van wat

in de pers is verschenen van de vastgoedmakelaars, heb ik aan Febelfin gevraagd naar bijkomende informatie om wat de vastgoedmakelaars hebben gelanceerd en wat in de kranten is verschenen, vanuit de banksector te horen bevestigen, dan wel nuances te horen aanbrengen. Ik ben nu niet in het bezit van die informatie. Ik ga ervan uit dat Febelfin grondig werkt, maar ik kan u dat vandaag nog niet meegeven.

Ten tweede, u verwijst naar het bankenplan. Dat is gestart vanuit de problematiek van de credit crunch, kredietschaarste voor kleine en middelgrote ondernemingen, dus vanuit de economie. Twee elementen die meer gericht zijn op de consument, zijn er uitdrukkelijk aan toegevoegd. Een: de problematiek van werknemers die betrokken zijn bij de sluiting van ondernemingen: Ford Genk, de toeleveranciers, het zorgtraject. Twee: de problematiek van de bijna energieneutrale woningen, ook op vraag van de bouw die daarin stappen vooruit wilde zetten.

Minister Van den Bossche zal binnenkort een voorstel doen aan de Vlaamse Regering over specifieke energiebeleidsovereenkomsten tussen het Vlaams Energieagentschap en de banken. Ik wil daar niet op vooruitlopen en minister Van den Bossche zal daar zeker over communiceren als de Vlaamse Regering daarover heeft beslist. Het bankenplan heeft dit als focus met twee uitdrukkelijke initiatieven voor de consumenten.

Ten derde, we hebben waarborgen, maar die bedragen 75 en in sommige gevallen – Gigarant – 80 procent. Dat is niet per ongeluk omdat we geen 100 procentwaarborg willen geven. Dat is niet het beleid en dat is niet aangewezen.

Ten vierde, dit zou resulteren in ongewenste effecten als we die waarborgen wel voor 100 procent zouden geven. Dat zou de marktwerking kunnen verstoren, want het zou de woningprijzen omhoog kunnen duwen.

Ten vijfde, we hebben natuurlijk het Vlaamse woningbeleid waar we 100 procent kunnen ontlenden. Het is heel belangrijk dat we daar verder de nodige waarborgen aan verbinden, maar niet de 100 procent die u voorstelt. Het zit niet in het bankenplan en dat is ook niet de bedoeling, wat niet wil zeggen dat we deze problematiek op basis van bijkomend materiaal dat Febelfin ons zal bezorgen, niet verder ter harte zullen nemen.

Mevrouw Güler Turan: Minister-president, dank u wel om dit ten minste ter harte te willen nemen. Ik had van u niet anders verwacht. Jonge mensen toekomstperspectief en vertrouwen geven, is ook een draaiende motor van onze economie. Ook kredietverlening voor aankoop van een woning zal de bouwsector weer een drive geven. Kopen betekent ook bouwen en verbouwen.

Ik ben het ook met u eens dat wij geen ongewenste effecten teweeg moeten brengen. Het is voor jonge mensen echter heel moeilijk om die 100 procent van de lening te vinden wanneer zij geen familiale steun hebben. Ik weet dat u in het bankenplan de zorgtrajecten voor de ontslagen medewerkers hebt opgenomen. Ik neem er ook akte van dat u verder zult informeren en details zult opvragen om dan een oplossing te kunnen aanreiken voor al deze jonge mensen die met twee werken maar niet het kapitaal hebben om die 20 procent op voorhand neer te leggen.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens: Minister-president, op dit moment heeft ongeveer 80 procent van de Vlamingen een eigen huis. De baksteen in de maag is een aloude Vlaamse traditie. Dat was zo voor de generaties voor mij en niets wijst erop dat dat voor de generaties na mij anders zal zijn. Alleen worden wij nu steeds meer geconfronteerd met hoge prijzen voor woningen en gronden en dan ook nog eens met banken die weigeren een woonlening te geven, voornamelijk aan jonge mensen, waardoor steeds minder mensen een eigendom kunnen verwerven. U hebt verwezen naar Febelfin. Als u die informatie hebt ontvangen en als de cijfers die mevrouw Turan vandaag heeft geciteerd, correct blijken te zijn, dan zou ik u

willen vragen om onder andere in het kader van het bankenplan de gepaste maatregelen te nemen om daaraan tegemoet te komen zodat ook onze jonge Vlamingen nog kunnen lenen om een woning te verwerven.

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Minister-president u bent de leider van de Vlaamse Regering, maar u slaagt er niet in om vertrouwen te wekken bij de consument, bij de gewone gezinnen en in de economische sfeer. U draait om de hete brij heen. Doordat u geen vertrouwen schept, vrezen de banken voor een prijsdaling van de woningen. Vroeger kon men voor 100 procent lenen omdat men prijsstijgingen incalculeerde. Nu vreest men een prijsdaling van 10 procent en vraagt men een groter voorschot, een grotere eigen inbreng. Dat is zo omdat u niet duidelijk communiceert over de woonbonus. Men vreest dat, indien de woonbonus niet gehandhaafd blijft, de prijzen van de woningen zullen dalen zoals dat in Nederland het geval was.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer Janssens, ik heb aan Febelfin gevraagd om mij informatie te geven. We hebben met bepaalde banken bevoorrechte relaties. De informatie die ik daarover heb gekregen, strookt niet met wat er is gepubliceerd. Ik wil dat hier niet gebruiken omdat het beter is om over alle banken een beeld te hebben en ons niet te focussen op één bank, die weliswaar heel belangrijk en actief is, ook in dit domein. Zodra we die gegevens hebben, kunnen we daar in de commissie of in de plenaire vergadering over praten.

Mevrouw Van Volcem, u hebt gelijk wat het gebrek aan vertrouwen betreft. Er is een gebrek aan vertrouwen bij consumenten, ondernemers en bij vele anderen. Vertrouwen is essentieel om mensen te laten consumeren en investeren. Als we dan kijken waar dat wantrouwen vandaan komt, dan stellen we vast dat men zich grote zorgen maakt over de eurozone, over een aantal sluitingen zoals Ford Genk in Vlaanderen enzovoort. Wij proberen al die elementen op te lossen maar dat vertrouwen kan niet in één keer worden hersteld. Daartoe moet een lange weg worden bewandeld. Vele actoren, waaronder ook de oppositie in dit parlement, moeten mijns inziens bijdragen tot het vertrouwen. U moedigt mij ook aan om nog meer stappen te zetten in die richting. De Vlaamse Regering wil het vertrouwen in 2013 versterken. Er zijn echter andere niveaus en andere dossiers, die ik niet in handen heb, die daar ook een belangrijke bijdrage toe leveren.

Mevrouw Güler Turan: Minister-president, ik dank u voor het antwoord. Gelukkig hebt u nog veel in handen om van alles te doen. U verwijst naar uw bevoorrechte relaties met bepaalde banken, banken die gered zijn met de steun van de Vlaamse belastingbetaler. Ik zou dus echt willen insisteren dat u deze goede relaties met de banken gebruikt ten voordele van onze bedrijven en ook ten voordele van onze gezinnen en jonge tweeverdieners die een woning willen verwerven.

Ik heb nog een slotopmerking, minister-president. Net voordat u binnenkwam, was minister Van den Bossche aan het uitleggen wat ze allemaal deed om de verzekering gewaarborgd wonen aan de man te brengen. Ik denk dat er een heel dramatische remedie voor is, namelijk dat u uw goede relaties met de banken gebruikt om de waarborgen die wij vanuit Vlaanderen geven, te laten toekomen bij de Vlaamse consument.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van mevrouw Khadija Zamouri tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de petitie tegen een mogelijke verdubbeling van het inschrijvingsgeld in het deeltijds kunstonderwijs (DKO)

De voorzitter: Mevrouw Zamouri heeft het woord.

Mevrouw Khadija Zamouri: Voorzitter, minister, collega's, ik wens u een heel gelukkig en gezond nieuw jaar.

Minister, ik las in de krant dat u vorige week vrijdag een petitie overhandigd kreeg van bezorgde mensen uit het deeltijds kunstonderwijs (dco). In de petitie uiten ze hun angst voor de verdubbeling van de het inschrijvingsgeld in deze academies.

Het verdubbelen van het inschrijvingsgeld heeft natuurlijk gevolgen. Ik heb de petitie, die u hebt ontvangen, ook voor me liggen. Daarin staat dat ouders hiermee slechts één studierichting kunnen kiezen voor hun kinderen, dat minder kapitaalkrachtige ouders de weg naar het dco helemaal niet meer zullen vinden en dat volwassenen er misschien eerder voor zullen opteren om zichzelf niet meer in te schrijven, maar enkel hun kind. Ik heb het nu alleen over werkende ouders, niet over mensen in de kansengroepen.

Ik geef u een klein, praktisch voorbeeld, minister. De maand september is – dat weten vooral moeders – een heel zware maand. Het schooljaar begint: een nieuw jurkje kopen, nieuwe schoenen, soms een nieuwe boekentas – voor wie het zich kan permitteren. Wie zijn kind ook naar het dco wil sturen, zal 365 euro betalen als volwassene en 120 euro voor een kind. Dat is samen 485 euro, maar dan heeft men nog geen instrument gehuurd en nog geen cursusmateriaal betaald.

Daarbij komt dat de situatie in Brussel nog een stukje dramatischer is. Franstalige kinderen in het kunstonderwijs in Brussel betalen niet tot 12 jaar, Nederlandstalige kinderen wel. De tweespalt zal er dus nog groter worden.

Minister, zult u hiermee verder gaan? Gaat u het inschrijvingsgeld verdubbelen?

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Voorzitter, mevrouw Zamouri, het klopt dat ik een petitie heb gekregen die werd gestart door twee zussen die in het dco lesgeven. Als ik het goed begrepen heb, werd de petitie door 20.000 mensen aangeklikt.

U weet dat er ook andere dingen gebeuren. U hebt niet verwezen naar een krantenartikel in De Standaard vorige week waarin twee onderzoekers van het Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving (HIVA) – niet meteen een rijkemansclub – een aantal argumenten in de andere richting hebben gegeven.

U weet ook dat we een discussienota hebben opgesteld over de hervorming van het deeltijds kunstonderwijs. En ik merk ook dat men het niet altijd gewoon is dat we mensen au sérieux nemen. Wie mensen au sérieux neemt, moet mensen ook de kans geven om over alles mee te praten. En als we het hebben over een grondige hervorming van het dco, dan moet het ook mogelijk zijn om het debat te voeren over het inschrijvingsgeld, daar ontsnappen we niet aan, temeer daar iemand die vandaag in het kunstonderwijs zit, vandaag slechts 6,8 procent van de reële kostprijs betaalt met zijn inschrijvingsgeld, dus nog geen 7 procent.

Ik vind, en met mij de meerderheid, het belangrijk dat we ook over het inschrijvingsgeld discussiëren. Er zijn argumenten voor en tegen een verhoging. Het is de bedoeling van de discussienota om juist die argumenten te horen om dan een wijze beslissing te kunnen nemen. We hebben de afgelopen weken en maanden heel wat argumenten gekregen. Sommige kenden we al, andere zijn nieuw. We gaan ze analyseren. Op basis daarvan komt er een aangepast voorstel.

We gaan het inschrijvingsgeld niet onmiddellijk verhogen. Dat was nooit de bedoeling. Het was de bedoeling om een discussie te hebben. We willen de mensen au sérieux nemen. Het is een iets genuanceerder verhaal. Het is ook verschillend. Waar ligt de drempel? Het inschrijvingsgeld is een belangrijk element, maar in het muziekonderwijs is het instrument nog altijd veel duurder en een hogere drempel. Op dat vlak zou ik ook argumenten willen horen.

De discussie loopt. We moeten goed naar de argumenten luisteren. Dan zullen we – hopelijk in de komende maanden – een wijze beslissing nemen. De meerderheid vindt een grondige hervorming van het dko onmogelijk zonder over de financiering te praten. We moeten naar de mensen luisteren en rekening houden met hun bezorgdheid. Dat zullen we ook doen. *(Applaus van de heer Eric Van Rompuy)*

Mevrouw Khadija Zamouri: Minister, u verwijst naar het onderzoek van het HIVA. Ik heb dat ook gelezen. Het HIVA zegt dat men in het dko de inschrijvingsgelden kan verhogen, maar dat hoeft niet per se. Ze verwijzen naar het feit dat de toegang tot het dko, dat al een beetje elitair is, een beetje zal afnemen. Ze pleiten eerder voor het gedeeltelijk opdrijven van het inschrijvingsgeld.

Nu, ik heb nog niets gehoord over de situatie in Brussel. Hoe wilt u die tweespalt aanpakken?

De voorzitter: Mevrouw Deckx heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Deckx: Voorzitter, minister, u hebt een zeer lijvige conceptnota neergelegd die al afgetoetst is door heel wat klankbordgroepen en waar al heel veel op gereageerd werd. Dat wordt nu binnen de meerderheid overlegd. Ik vind het een beetje spijtig dat zo'n waardevolle nota in de pers teruggebracht wordt tot enkel en alleen de centen. Ik zou de aandacht willen vestigen op alle andere goede punten die daarin zitten en waar we binnenkort over kunnen praten.

Ik heb ook begrepen dat de verhoogde inschrijvingsgelden eerst en vooral een voorstel zijn, nog geen beslissing. In dat voorstel zit nog heel wat ruimte voor de gemeentebesturen. Een sociale correctie voor kansarme gezinnen of gezinnen met een lager inkomen is mogelijk.

Ik zou nog de nadruk willen leggen op een mogelijke samenwerking met de basisscholen. Dat is wat de toegang tot het dko gaat verstevigen en niet alleen het inschrijvingsgeld.

De voorzitter: Mevrouw Vermeiren heeft het woord.

Mevrouw Goedele Vermeiren: Voorzitter, minister, het is belangrijk dat we het juiste woord gebruiken. Het gaat hier over een discussienota, en over het woord 'discussie' bestaat geen twijfel. Dat is de basis voor verschillende meningen en invalshoeken die aan bod kunnen komen.

Een culturele bodem in onze samenleving, daar twijfelt niemand aan, is belangrijk en nodig. Mevrouw Deckx haalde het aan: een element uit de discussienota is de financiering. De aanpassing van het inschrijvingsgeld is misschien te verantwoorden, maar de vraag is op welke manier en hoeveel. Dat moet in zijn totaliteit worden bekeken. Het is logisch dat een aantal groepen recht op korting hebben. Dat is te verdedigen, zeker en vast, maar het moet voor iedereen betaalbaar blijven. Wij staan nu aan het begin van de discussie. We zullen dat verder opvolgen.

We moeten in onze gedachten houden dat de financiële drempel voor de kansengroepen niet de enige drempel is. Er zijn nog andere drempels.

Maar ik heb gehoord dat u blijft luisteren en in discussie gaan, en dat was onze vraag.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Minister, het debat over het dko interesseert me bijzonder sterk. Ik wil er graag mee over discussiëren. Maar er zijn twee vallen in de discussie. Als je de prijzen verhoogt in het algemeen voor volwassenen of voor jonge volwassenen, creëer je voor een aantal mensen toch een drempel. Voor die mensen, ook voor middenklassers, is zo'n inschrijvingsbedrag hoog. Ik denk niet dat u graag minder uren, minder dko of minder cultuurparticipatie wilt. Opgepast daarmee. Dat is één element.

Een ander element is dat voor allochtonen en kansarmen, die ook door het HIVA worden benoemd in hun visie, de financiële drempel op zich niet speelt. Meestal is het niet door een

gebrek aan middelen dat ze niet inschrijven of participeren, maar omdat ze niet de cultuur, de context of de stimulansen hebben. Ik wil er een pleidooi voor houden om – naast het debat over de inschrijvingsgelden, waarbij ik zeer voorzichtig wil zijn – te discussiëren over de toeleiding. Dat gaat over het stimuleren van de groepen die vandaag niet of te weinig participeren. Dat is echt een cruciaal punt.

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Wim Van Dijck: De discussie is inderdaad niet nieuw. We hebben die ook al deels gevoerd bij de bespreking van de beleidsbrief. Wij zijn geen voorstander van de plannen voorgesteld in de discussienota om het inschrijvingsgeld te verhogen. De nieuwe voorgestelde maximumtarieven zijn naar onzes inzien wel zeer hoog. Ons hoofdargument is ook van sociale aard: het moet voor iedereen en zeker voor elk kind mogelijk blijven om kunstonderwijs te volgen. De vergelijkingen die u bij de bespreking van de beleidsbrief hebt gemaakt met onder andere sportclubs of het buitenland zijn ofwel kort door de bocht ofwel doen ze niet echt ter zake, minister.

Mijn bijkomende vraag is ook al gesteld door mevrouw Zamouri: wat met onze ‘concurrentiepositie’ in Brussel?

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Mevrouw Katrien Schryvers: Wij vinden het dko toch ook van groot belang in levenslang en levensbreed leren, ook in de creatieve ontwikkeling. De hervormingsplannen liggen al langer ter tafel. Er zijn al verschillende nota's besproken. Momenteel ligt daar de discussienota die, zoals de minister en andere collega's zeggen, heel wat meer elementen bevat dan enkel het inschrijvingsgeld. Een brede toegankelijkheid en betaalbaarheid vinden we van groot belang, en daarin is het inschrijvingsgeld toch een niet mis te verstaan element. We zijn een beetje bezorgd over het voorstel voor de inschrijvingsgelden en het effect dat dit zal hebben.

Ik begrijp dat er wijzigingen moeten komen. Wij willen die discussie ook absoluut aangaan. Maar het spanningsveld tussen het gewone tarief en het sociale tarief wordt in uw voorstel wel heel groot. Minister, wilt u, vooraleer er definitieve beslissingen worden genomen, het nodige onderzoek laten doen naar het effect qua toegang en betaalbaarheid voor het dko?

De voorzitter: De heer Bouckaert heeft het woord.

De heer Boudewijn Bouckaert: Minister, we hebben daarover een goed debat gevoerd naar aanleiding van de beleidsbrief, toen die voorstellen al bekend zijn gemaakt. Toch wil ik wijzen op een inconsistentie in uw beleid. U weigert pertinent om bijvoorbeeld de verhoging van de studiegelden aan de universiteit ter sprake te brengen, terwijl u dat vlot suggereert voor het kunstonderwijs. U zegt dat het ene een extraatje is, het andere niet. Dat is geen argument om dat verschil in behandeling vol te houden.

Ook moet u opletten, minister, dat u geen 'Mark Rutteke' doet. De middenklasse betaalt zich nu al blauw aan belastingen en wordt daarenboven geconfronteerd met een almaar grotere verhoging van de retributies, want dat is dit eigenlijk, voor de openbare diensten, wat op de duur onhoudbaar wordt. 'Squeezing the middle', zo wordt dat genoemd.

Als men spreekt van een verhoging van inschrijvingsgelden – wat een zekere responsabilisering met zich meebrengt –, moet men misschien ook durven te opperen om iets aan de belastingen te doen zodat men dat op een of andere manier in mindering kan brengen.

Minister Pascal Smet: Mijnheer Bouckaert, men kan vandaag het inschrijvingsgeld al inbrengen in de belastingen. Ik wil ook niet in een of andere richting argumenteren, want ik heb mijn mening nog niet gevormd. Ik wil naar alle argumenten luisteren. Ik vind het wel belangrijk om te discussiëren op basis van concrete voorstellen, want anders ben je met cafépraat bezig. Ik zeg niet dat dat hier gebeurt. U moet zich niet aangesproken voelen,

mijnheer Bouckaert. Als je discussieert over hervormingen, moet je dat doen op basis van concrete voorstellen.

We hebben de voorbije jaren al heel vaak over principes en hervormingen gepraat. Er komt een moment waarop je op basis van concrete dingen moet praten en een concreet voorstel op tafel moet leggen. We hebben heel duidelijk gezegd dat dit een discussienota is. Het is zelfs nog geen conceptnota of visienota. Het is een discussienota waar mensen hun mening over kunnen geven en die we zullen aftoetsen. We doen dat met een klankbordgroep en met vele andere actoren en we luisteren naar hun argumenten.

Ik ben heel blij dat iedereen zegt dat deeltijds kunstonderwijs toegankelijk moet blijven. Dat is een veralgemeende bezorgdheid die uiteraard ook de mijne is. Mijnheer Caron heeft gelijk door erop te wijzen dat het ook mijn bezorgdheid is dat iedereen in de samenleving toegang kan krijgen tot de culturele wereld. Ik denk dat ik in het verleden in andere functies al heb aangetoond dat ik dat ook heb gerealiseerd. Ik zal dan ook geen enkele beslissing nemen die dat onmogelijk maakt.

Nogmaals: ik wil niet argumenteren in een of andere richting. Je moet het debat ook eerlijk voeren. Ik heb mensen uit het dko ook horen zeggen dat ze toch ook een beetje eerlijk met zichzelf moeten zijn omdat ze al vele keren hebben gezegd dat dko voor sommige kinderen of ouders geen onderwijs maar een veredelde vorm van kinderopvang is. Ze hebben toen gezegd dat het inschrijvingsgeld misschien wat moest worden verhoogd. Dat komt uit de sector zelf. Je moet daar uiteraard voorzichtig mee zijn. Er bestaan heel wat meningen over. Je moet natuurlijk zorgen dat de toegankelijkheid blijft en dat je geen nieuwe drempels inbouwt.

Er is de spanning tussen het normale tarief en het sociale tarief, en die spanning moet redelijk blijven. Daar ben ik het mee eens. Ik ben het er ook mee eens dat je de middenklasse niet moet viseren. Dat is trouwens een van de redenen waarom we de verhoging van het inschrijvingsgeld voor de hogescholen en de universiteiten niet willen doorvoeren. Ik merk in de discussie dat over de samenwerking tussen het leerplichtonderwijs en het dko de meningen nogal eens wisselen, maar dat ze nu goed is en dat we naar een versterkte samenwerking moeten gaan.

We zullen het debat de komende weken en maanden verder voeren en heel goed naar iedereen luisteren. Het gaat inderdaad over meer dan het inschrijvingsgeld. Het is misschien wat gemakkelijk en populistisch om alleen daar op te focussen want er zitten heel veel andere dingen in.

Mijnheer Van Dijck, ik vind het niet kort door de bocht of verkeerd om te vergelijken met de kostprijs van het volwassenenonderwijs, een sportclub, een culturele vereniging of de circusschool. Het ligt toch een beetje in dezelfde lijn, en je merkt dat de prijzen er veel hoger zijn.

Er was het argument dat je automatisch veel minder mensen zou hebben bij een prijsverhoging. Dat argument is ook gebruikt bij de verhoging van het inschrijvingsgeld voor het volwassenenonderwijs en het bleek niet te kloppen. Er is geen daling geweest. Het wil niet zeggen dat ik een pleidooi voor een verhoging houd. Ik vraag alleen om naar alle argumenten te luisteren, ze op een rijtje te zetten zodat we de juiste wijze beslissing kunnen nemen. De toegankelijkheid moet blijven bestaan, er mogen geen nieuwe drempels komen, er mag niet te veel spanning zijn tussen de tarieven en het moet een redelijke prijs zijn zodat de mensen die prijs nog kunnen betalen. Of het een verhoging of niet zal zijn, dat zal het debat de komende maanden uitwijzen.

Brussel is zoals altijd een geval apart. Het klopt dat het aan Franstalige kant voor 0- tot 12-jarigen gratis is.

Meestal is het in Brussel en in de Franse Gemeenschap duurder. Het is nu eens omgekeerd. Er zijn nog andere domeinen waar er verschil is. Dat is eigen aan de staatshervorming en aan

de Brusselse situatie. Maar het is een argument dat we moeten meenemen. We zullen het ook meenemen in de verdere beoordeling. Uiteraard moeten we kwaliteitsvol en toegankelijk kunstonderwijs ook in Brussel behouden.

Het debat zal de komende weken en maanden intensief verder worden gezet. We zullen luisteren naar mensen, alle argumenten meenemen. Dan zullen we afwegen en proberen om een juiste beslissing te nemen, die door zo veel mogelijk mensen kan worden gedragen. Het zal niemand ontgaan zijn dat er ook hier heel wat verschillende meningen zijn, binnen en buiten de sector, tussen mensen onderling. Ook dat moeten we allemaal meenemen, om dan een juiste afweging te kunnen maken, zoals het hoort.

Mevrouw Khadija Zamouri: Minister, bij een actuele vraag wordt gereageerd op de actualiteit. Er zijn inderdaad gesprekken aan de gang. Het gaat hier om een bezorgdheid van de sector van het deeltijds kunstonderwijs. Ik ben blij dat u die wilt meenemen.

U moet ook rekening houden met de adviezen van de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor) en het Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving (HIVA), die zeggen dat u niet zomaar drastisch kunt verdubbelen. De piste van een gedeeltelijke verhoging is hier dus de boodschap.

Wat Brussel betreft, geeft u aan dat er een verschil is tussen het Franstalig en Nederlandstalig aanbod. Maar dat geldt niet alleen voor de academies, maar ook voor de schoolabonnementen. Op den duur begint dat voor de Nederlandstalige Brusselaar zwaar te wegen: de schoolabonnementen zijn duurder én de academie is duurder.

Minister Pascal Smet: De prijzen zijn aangepast.

Mevrouw Khadija Zamouri: Ja, maar het is toch nog een groot verschil. Dat wou ik u maar meegeven. Ik onthoud dat u er werk van zult maken.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Stefaan Sintobin tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over een mogelijk uitstel van de inwerkingtreding van het vernieuwde Europese Gemeenschappelijke Landbouwbeleid

ACTUELE VRAAG van de heer Jos De Meyer tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over een mogelijk uitstel van de inwerkingtreding van het vernieuwde Europese Gemeenschappelijke Landbouwbeleid

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Minister-president, het is een traditie dat bij de opening van de tweejaarlijkse landbouwbeurs AgriFlanders in Flanders Expo in Gent de Vlaamse minister van Landbouw zich stoer op de borst klopt en enkele ferme uitspraken doet.

Deze keer was het niet anders. Op Radio 1 hield u een pleidooi voor uitstel van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) tot 2015, een jaar later dan voorzien. U haalde daar vier redenen voor aan. Eén: de discussies over het GLB zijn nog volop aan de gang. Twee: er is nog steeds geen akkoord over het Europese meerjarige financiële kader. Drie: het GLB, zoals het nu voorligt, zou nefast zijn voor onze Vlaamse land- en tuinbouwsector. Vier: er rest ons te weinig tijd om de land- en tuinbouwers voor te bereiden op de veranderingen binnen het nieuwe GLB.

Ik zal u onmiddellijk geruststellen, minister-president: inhoudelijk steunen wij uw vraag tot uitstel. Meer nog, het afgelopen jaar heeft onze fractie in de commissie meermaals gesteld dat

wij de timing van het GLB niet haalbaar achten. Meestal reageerde u daar wat smalend op. Vandaag krijgen we van u gelijk.

Wat mij het meest bekommert, is in hoeverre uw pleidooi voor uitstel van het GLB haalbaar en realistisch is. Of moeten we uw pleidooi klasseren onder de noemer ‘vroege verkiezingspropaganda’? Als minister van Landbouw in 2014 naar de verkiezingen moeten trekken met een slecht GLB, zou u en uw partij immers heel wat stemmen kosten. Ik kan perfect begrijpen dat u, als het GLB toch van start zou gaan in 2014, zult zeggen dat u uitstel gevraagd hebt en dat het dus de schuld van Europa is. Minister-president, is dit voorstel tot uitstel haalbaar en realistisch?

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Voorzitter, onze collega heeft gelijk als hij erop wijst dat de hervorming van het gemeenschappelijk landbouwbeleid een bijzonder belangrijk dossier is.

Minister-president, u hebt vorige week naar aanleiding van Agriflanders gepleit voor uitstel van de invoeringsdatum van het gemeenschappelijk landbouwbeleid. Onze fractie vindt dat u daar gelijk in hebt.

Indien we op een basis van de voorliggende voorstellen een vernieuwd gemeenschappelijk landbouwbeleid zouden invoeren, zou Vlaanderen 250 miljoen euro minder subsidies ontvangen. Er zou dan een onrealistisch vergroeningsvoorstel op tafel liggen. Ik heb het dan niet over de doelstellingen, maar over de wijze waarop dit zou moeten worden geïmplementeerd. Het gevolg zou zijn dat sommige bedrijven 70 procent van hun rechtstreekse inkomstensteun zouden verliezen. Dit is niet haalbaar en niet realistisch voor de landbouwsector. Dit zou voor de natuur in Vlaanderen geen verbetering betekenen.

We hebben gelezen dat het Speciaal Comité Landbouw eergisteren heeft vergaderd om de volgende Europese Raad Landbouw en Visserij van de 27 lidstaten voor te bereiden. Dit is ook nuttig voor de heer Sintobin. Indien ik de berichten goed heb begrepen, heeft de Europese Commissie gunstig op de vraag van de minister-president gereageerd.

Minister-president, wat zijn de gevolgen voor het gemeenschappelijk landbouwbeleid in 2014 indien op uw voorstel wordt ingegaan? Wat zal dat jaar gebeuren op het vlak van mogelijke subsidies? Hoe zal de procedure met betrekking tot de verdere besprekingen binnen de Europese instellingen verder verlopen?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, de heer Sintobin is schitterend begonnen. Op het einde is hij echter wat afgegleden. *(Opmerkingen van de heer Joris Van Hauthem)*

Hij kan het nog rechtekken. *(Gelach. Opmerkingen van de heer Stefaan Sintobin)*

Er zijn heel wat elementen om voor de discussie over en de inwerkingtreding van het nieuw Europees landbouwbeleid wat meer tijd te nemen. Ik heb in dit verband naar de procedure en naar de inhoud verwezen.

De heer Sintobin heeft de werkwijze en de procedure in feite haast perfect weergegeven. We moeten eerst het meerjarig financieel kader van de EU kennen. Dat kader is er nog niet. Het was de bedoeling op 7 en 8 februari 2013 een Europese top te organiseren. Ik heb vernomen dat die Europese top weer wordt uitgesteld. We weten nog steeds niet wat het Europees budget voor de volgende jaren zal zijn en wat het aandeel van het landbouwbudget daarin zal zijn.

Indien de Europese Raad Landbouw en Visserij een beslissing zou moeten nemen en indien dat nieuw beleid op 1 januari 2014 zou moeten ingaan, zouden we eerst onze land- en tuinbouwers moeten informeren. Dat vraagt ook tijd. Bovendien moet onze eigen regelgeving dan worden aangepast.

De Europese Raad Landbouw en Visserij kan pas plaatsvinden na de Europese Top die het meerjarig financieel kader vaststelt. Wat de procedure betreft, is 1 januari 2014 niet meer haalbaar.

De heer De Meyer heeft al aangehaald dat er ook inhoudelijk ernstige problemen zijn. Het voorliggend voorstel houdt in dat de Vlaamse land- en tuinbouw 250 miljoen euro minder zou ontvangen. Bepaalde voorstellen op het vlak van de vergroening en op andere vlakken kunnen in onze regio niet worden toegepast. Ik wil onderstrepen dat wij ook resoluut naar een duurzame landbouw willen gaan en een vergroening van de landbouw tot stand willen brengen. Alles moet wel toepasbaar zijn.

Ik heb dat voorstel gelanceerd omdat ik die bevoegdheid en die verantwoordelijkheid heb. Het Speciaal Comité Landbouw heeft vergaderd ter voorbereiding van de Europese Raad Landbouw en Visserij. De Europese commissaris, die waarschijnlijk ook van anderen te horen heeft gekregen dat een uitstel wijs zou zijn, heeft tijdens die vergadering verklaard dat hij het niet meer mogelijk acht het nieuw beleid vanaf 1 januari 2014 volledig in te voeren. De invoering wordt, met andere woorden, uitgesteld.

Volgens de heer Sintobin komt het erop neer dat we ons stoer op de borst kloppen. Dat is niet het geval. Bovendien heeft het effect gehad, wat betekent dat we ons per definitie al niet op de borst kloppen. Het effect is dat de Europese Commissie mijn voorstel volgt. Dat is geen kwestie van stoer op de borst kloppen. Er zijn effecten.

Indien de invoering van het nieuw beleid wordt uitgesteld en indien het budget ten gevolge van de toestand van het meerjarig financieel kader toch zou dalen, zullen we alsnog een inhoudelijke discussie moeten voeren. De timing zou dan 1 januari 2015 kunnen zijn. In 2014 zal de bedrijfstoelag op basis van het financieel kader dalen. De vergroening zal dan tot 1 januari 2015 worden uitgesteld. De herverdeling van de directe steun tussen de sectoren zal eveneens worden uitgesteld. Het lopende Europees Programma voor Plattelandsontwikkeling 2007-2013 zal dan ook met een jaar worden verlengd.

Het is de logica zelfe wanneer men dat zou doen.

Collega's, we hebben onze positie ingenomen. We hebben dat in overleg met andere ministers gedaan. Ik heb niet out of the blue gezegd dat we dat nu eens gaan bepleiten. Er zijn informele contacten geweest om te toetsen en te duwen in die richting. Ik ga ervan uit, zeker na de vergadering van het Speciaal Comité Landbouw van maandag laatstleden, dat men dat zal volgen.

De heer Stefaan Sintobin: Minister-president, ik dank u voor het antwoord. Ik heb vandaag wat bijkomende informatie gekregen, waardoor het stoer op de borst kloppen misschien niet meer van toepassing is. Maar het feit blijft dat het voor onze land- en tuinbouwers belangrijk is om zo vlug mogelijk duidelijkheid te krijgen. Dat wordt op de agenda geplaatst. Ik vraag me af in hoeverre er mogelijkheid is dat het tot een uitstel komt. Wanneer worden de landbouwers daarover geïnformeerd? Wanneer krijgen zij duidelijkheid? Dat is het belangrijkste.

U geeft eigenlijk toe dat Europa faalt. Ik heet u welkom in de club van de eurocritici die zeggen dat in Europa het beleid, en zeker het Europees landbouwbeleid – dat is een van de redenen die u aanhaalt – niet van toepassing is op alle individuele landen is. Dan vraag ik me af waar we de afgelopen decennia mee bezig geweest zijn. Ik vraag dus duidelijk nog een keer, minister-president: wanneer krijgen wij hierover duidelijkheid? Wie zegt dat het in 2015 wel zal lukken?

De heer Jos De Meyer: Minister-president, voor onze fractie moet u niet stoer op de borst kloppen, zoals u moet doen voor de heer Sintobin, maar u moet wel dit dossier verder zeer alert volgen zodat onze land- en tuinbouwers overlevingskansen hebben in Vlaanderen, ook na de invoering van het nieuw gemeenschappelijk landbouwbeleid.

Ik heb een bijkomende vraag. Minister-president, indien u ervan uitgaat dat het vernieuwde gemeenschappelijk landbouwbeleid zou worden ingevoerd op 1 januari 2015, wanneer moet Europa dan uiterlijk beslissen zodat u de nodige voorbereidingstijd hebt om een verantwoorde implementatie mogelijk te maken?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Minister-president, ik ben een nederige dienaar van mijn collega en naamgenoot van u, die momenteel voor controle in het ziekenhuis is.

Hij merkt op dat het uitstel van het GLB wel eens veeleer dan met stoer op de borst kloppen, zou te maken hebben met de schrik van grote landen voor het voorzitterschap, na Ierland, van Litouwen dat eraan komt zodat men een andere koers wil vermijden, die misschien zelfs beter bij de onze zou kunnen aansluiten. Klopt het dat dat eigenlijk de ware achtergrond van het verhaal is?

Wat zal er gebeuren met de intenties om 7 procent te besparen op de landbouwbudgetten in de tussenperiode?

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Minister-president, ik hoor u zeggen dat de kans groot is dat niet het gemeenschappelijk landbouwbeleid verandert maar dat wel het budget voor 2014 algemeen zou verminderen. U hebt voor een groot stuk gelijk dat Europa geld aan het zoeken is. Bij ons in Vlaanderen doet het probleem zich hoofdzakelijk bij de jonge landbouwers voor, die ofwel een zaak hebben overgenomen ofwel een nieuwe zaak zijn begonnen. Minister-president, hebt u een plan klaar om, indien dit zou gebeuren, die mensen toch op een of andere manier op te vangen, te ondersteunen en te begeleiden? Als het effectief waar is dat 200 miljoen euro minder zou toekomen in Vlaanderen, dan kan ik me voorstellen dat men serieus in zijn haar zal krabben.

De voorzitter: De heer Vanlerberghe heeft het woord.

De heer Jurgen Vanlerberghe: Minister-president, dat de procedure en de werkwijze tot uitstel nopen, daar kunnen wij ons wel in vinden en daar valt wel iets voor te zeggen. Ik wil verwijzen naar een recente discussie in de commissie Landbouw, waar ik het had over de vraag of de struisvogel nu ook een inheemse diersoort zou zijn geworden. Ik heb de collega's daar toch niet positief op horen antwoorden.

Daarmee wil ik maar zeggen dat een uitstel van het gemeenschappelijk landbouwbeleid voor de Vlaamse landbouwsector allerminst een excuus mag zijn om de kop in het zand te steken. De uitdagingen zijn zeer groot. Daarover zijn we het allemaal eens, denk ik. De economische levensvatbaarheid is steeds in het gedrang. Dat blijft een zorgenkind. Daartegenover staat dat de discussie over de biodiversiteit een zeer moeilijke discussie is. Die biodiversiteit staat onder druk. Er zijn ook heel wat milieu-indicatoren waarop de landbouw niet zo goed scoort. Dan denk ik aan de broeikasgassen. Willen we echt een levensvatbare, veerkrachtige, economisch gezonde landbouwsector, dan mogen we die zaken absoluut niet onder de mat vegen. Minister-president, hoe zult u het nodige doen, los van het uitstel van het gemeenschappelijk landbouwbeleid, om de noodzakelijke transformatie verder op de sporen te zetten?

De voorzitter: Mevrouw Eerlingen heeft het woord.

Mevrouw Tine Eerlingen: Voorzitter, minister-president, natuurlijk hadden we nu al willen weten waar we aan toe zijn, maar een en ander staat nog niet zo ver. Er zijn nog heel veel onbekenden. De procedure die moet worden gevolgd, is inderdaad nog zeer lang. Als we daadwerkelijk zullen weten waar we aan toe zijn, zal er nog zeer weinig tijd zijn om ons aan te passen. Het lijkt er inderdaad op dat dit eigenlijk onhaalbaar wordt. De Europese Commissie deelt uw mening ter zake.

Het budget zou vanaf 2014 naar alle waarschijnlijkheid toch al dalen. Daar mogen we de ogen niet voor sluiten. Hoe ziet u dat? De bedrijfstoeslag zou in 2014 nog in de huidige vorm worden toegekend, maar met verlaagde budgetten. Is dat dan een lineaire besparing, en welke impact zal dat hebben?

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, hier zijn een aantal zeer pertinente vragen gesteld. Het eerste dat er echter moet komen, is duidelijkheid over het financieel meerjarencader van Europa. Er zal zo snel mogelijk een top worden georganiseerd. Men is daar zeer intensief mee bezig. Op die top zal het budget worden vastgelegd. Mevrouw Eerlingen, ik denk dat u gelijk hebt als u stelt, samen met anderen, dat het budget voor landbouw niet zal stijgen maar zal dalen. Daar gaan we ook van uit. We bereiden ons dus voor op een daling, natuurlijk uitgesmeerd in de tijd. We moeten zeer intelligente maatregelen nemen, maatregelen die door onze land- en tuinbouw kunnen worden toegepast, die uitvoerbaar zijn.

Mijnheer Sintobin, u hebt gelijk: de land- en tuinbouwers moeten zo snel mogelijk duidelijkheid krijgen. Ik veronderstel echter dat ze liever uitstel hebben dan een invoering van wat nu voorligt, want dat is desastreus voor de Vlaamse land- en tuinbouw. Ik ga er echter van uit dat die duidelijkheid er snel kan komen. Maandag is er de eerste vergadering op Europees niveau, en er zullen er nog een paar volgen. Mijnheer Sintobin, ik ben en blijf een groot voorstander van een goed Europees landbouwbeleid, dat voldoende rekening houdt met de specifieke eigenschappen. Ik ben het niet met u eens wat dat betreft. De landbouw in Vlaanderen is niet dezelfde als die in Polen. Die in Polen is niet dezelfde als die in Griekenland. Men moet dus geen maatregelen nemen die voor alle 27 – of binnenkort 28 – lidstaten van toepassing zijn. Men moet dat intelligent toepassen, zodat ook wij, met onze intensieve, verstedelijkte landbouw, resoluut voor de vergroening en de verduurzaming kunnen gaan. Wij gaan daarvoor, maar we kunnen dat het best op een bepaalde manier doen, gezien de omstandigheden waarin we moeten werken.

Mijnheer Caron, u bent natuurlijk ingewijd in de grote manoeuvres van voorzitterschappen enzovoort, waarbij wordt gekozen voor uitstel, zodat men nadien... Ik ben daar niet van op de hoogte. Ik kan daar dus niets zinnigs over zeggen. Ik weet alleen dat men daar zeer voorzichtig mee moet zijn. Meestal gaat het over geruchten die weinig grond hebben. Ik houd me liever bezig met het dossier en de reden waarom wij uitstel vragen. Ik heb dat van die 7 procent in de tussenperiode niet goed begrepen. Ik weet niet hoe ik dat moet duiden. Misschien kan uw collega, die zich hopelijk gezond opnieuw bij ons zal voegen, daar naderhand meer tekst en uitleg over geven in de commissie.

Mijnheer Callens, u hebt gelijk: we zullen in begeleiding moeten voorzien. We zullen daar ook rekening mee moeten houden als we weten wat het budget is voor landbouw en wat de impact daarvan is. Dan zullen we onze land- en tuinbouwers moeten ondersteunen om die overgang mogelijk te maken.

Mijnheer Vanlerberghe, ik ben het met u eens: de struisvogel is een exoot. En dat is hij nog altijd. Ik ga ervan uit dat kamerbreed niemand hier een probleem heeft met het feit dat onze land- en tuinbouw resoluut moet verduurzamen en vergroenen. De grond van de zaak wordt niet ter discussie gesteld. Niet in Vlaanderen en ook niet door onze Vlaamse land- en tuinbouwers, die trouwens heel veel inspanningen leveren. Het is alleen maar de vraag hoe we het kunnen implementeren, rekening houdende met de omstandigheden, en welk budget daarvoor kan worden vrijgemaakt.

Voorzitter, ik ga ervan uit dat we hierop zeker nog zullen terugkomen. Ook in de commissie, voorzitter van de commissie. Ik wil hier geen valse hoop geven. Er is gevolg gegeven aan onze oproep. Dat moet verder worden geconcretiseerd. Er wordt terecht gevraagd vanaf wanneer het definitieve uitstel een officiële beslissing is. Die beslissing is nog niet genomen, maar ik zal er alles aan doen om haar zo snel mogelijk te nemen op het Europese niveau.

De heer Stefaan Sintobin: Voorzitter, ik ben niet zo'n specialist maar ik vraag mij af of een hier gekweekte struisvogel ook een exoot is. Hoe moeten we dit begrijpen?

Minister-president Kris Peeters: Ja.

De heer Stefaan Sintobin: Minister-president, ik ben blij dat we de discussie hebben gevoerd. Ik wil toch nog eens duidelijk maken dat wij inhoudelijk achter het pleidooi staan voor het uitstel van het Europees gemeenschappelijk landbouwbeleid. Dat is net mijn punt: de discussies die nu ontstaan en die nu worden gevoerd over het gemeenschappelijk landbouwbeleid, wijzen uit dat dit gemeenschappelijke landbouwbeleid faalt. Misschien is nu het moment gekomen om niet alleen op dit niveau maar ook op Europees niveau de vraag te stellen hoe we het Europese landbouwbeleid kunnen heroriënteren en hoe we meer macht kunnen geven aan de lidstaten. Ook in dit geval zou ik zeggen: minder EU en meer Europa.

De heer Jos De Meyer: Minister-president, het gesprek hier leert ons dat alle fracties uw concrete vraag om uitstel ondersteunen.

Ik vind het beeld van de struisvogel van de heer Vanlerberghe voor de landbouwsector minder goed gekozen. Er is in Vlaanderen geen enkele sector die de voorbije twintig jaar zoveel heeft geïnvesteerd in innovatie en duurzaamheid. Dat wou ik toch ook nog even meegeven aan mijn collega's.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Wilfried Vandaele tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de samenwerking tussen het mediabureau Mindshare en de Vlaamse overheid

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Minister-president, de Vlaamse overheid zal voortaan met het Brusselse communicatiebureau Mindshare samenwerken om mediaruimte te kopen en om communicatieadvies te krijgen. We lezen die boodschap bij het persbureau Belga en op de websites van de Vlaamse overheid en van Mindshare zelf.

Het gaat om een raamakkoord dat twee jaar geldt voor een maximumbesteding van 16,5 miljoen euro. De overheidsdiensten zijn niet verplicht om een beroep te doen op dat bureau, maar zij worden wel aangeraden om dat te doen. Men hoopt dat de operatie 20 procent besparingen oplevert. Er is blijkbaar ook een studie geweest waarop deze nieuwe stap is gebaseerd. Het ging om een doorlichting van de aankoop van mediaruimte. Maar, minister-president, die doorlichting is vertrouwelijk, lezen we in de pers. We mogen niet weten wat daaruit voortgekomen is.

In uw beleidsbrief werd in een beetje onduidelijke termen over het thema gesproken. Ik citeer: "De resultaten van de audit doen veronderstellen dat er winst kan geboekt worden." Wat verder staat: "Er zijn een aantal redenen om te veronderstellen dat..." Over het huidige contract zegt de mededeling van de Dienst Communicatie: "We zouden al zeer tevreden zijn als we 20 procent winst kunnen boeken of besparingen kunnen realiseren." Veronderstellingen en hoop vormen een zwak fundament om een beleid op te bouwen.

Minister-president, kunt u meer toelichting geven bij het akkoord met Mindshare, met name bij het voorbereidende onderzoek?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Die audit is uitgevoerd door een onafhankelijke expert, de Financial Media Audit. Er zijn vertrouwelijkheidsclausules getekend. Maar wanneer de

noodzakelijke procedure wordt gevolgd, en er geen problemen zijn met de vertrouwelijkheid die contractueel werd afgesloten, dan heb ik er geen enkel probleem mee om die audit hier in het Vlaams Parlement ter beschikking te stellen. De parlementsleden kunnen deze audit hier dan inkijken.

In de audit staat dat er te veel tussenpersonen actief waren voor de behandeling van de mediabudgetten voor de Vlaamse overheid, dat de Vlaamse overheid voor de mediaplanning en 'media buying' een te lage terugstroom van kortingen kreeg, dat er nood is aan permanente ondersteuning van de communicatieverantwoordelijke, en ten slotte dat er ook heel wat knowhow kan worden aangereikt.

Ik denk dat het de heer Verstrepen was die daar in het verleden vragen over heeft gesteld, en toen heb ik geantwoord dat we de goedkopere optie moeten volgen. Er is berekend dat een en ander 26 procent goedkoper zou zijn, en als het goedkoper is dan hoe we nu werken, dan moeten we dat doen.

U verwijst ook nog naar het bureau dat geselecteerd werd. Voor alle duidelijkheid: de toewijzing gebeurt via een overheidsopdracht met concurrentie. U spreekt over een akkoord met dat bureau, maar alles gebeurt volgens de regels van de kunst.

Maar als het Vlaams Parlement vraagt naar deze audit, wil ik graag een regeling treffen met de voorzitter, met respect voor het vertrouwen, zodat die audit hier kan worden ingekeken. Na inzage kunt u nog met meer kennis van zaken oordelen. Ik heb dit dossier laten doorgaan met als enige vereiste dat het goedkoper is dan de vorige regeling. De opmerkingen die in die audit zijn opgenomen, kunnen we op die manier beantwoorden.

De heer Wilfried Vandaele: Minister-president, bedankt voor uw aanbod om de audit en misschien de aanbestedingsprocedure hier ter inzage te leggen.

Persoonlijk heb ik niet zo'n goede ervaringen met de voorganger van Mindshare. Eind jaren 90, begin 2000 had de Vlaamse overheid ook een contract met een mediabureau. Toen was ik zelf communicatieverantwoordelijke van een van de Vlaamse overheidsinstellingen, en ik kon rechtstreeks goedkopere tarieven bedingen bij de omroepen dan wanneer ik via dat bureau werkte.

Daarom herhaal ik nogmaals mijn vraag: bent u echt wel zeker bent dat die besparingen kunnen worden gerealiseerd? Of is dat hoop, zoals communicatiemensen zeggen?

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Voorzitter, hierover zijn inderdaad in het verleden al meer vragen gesteld. Het begint nu concreet te worden, maar toch zijn er nog een aantal punten onduidelijk in dit verhaal. Die besparing van 26 procent, is dat een vaststaand feit en kan men er zeker van zijn dat men dit haalt? Ik heb het nog altijd een beetje moeilijk met het feit dat men niet verplicht is om te werken via Mindshare omdat er nog lopende contracten zijn, vermoedelijk omdat verbreking van die contracten nog duurder zou zijn, of zijn die contracten niet verbreekbaar?

Er is nog heel wat onduidelijkheid en ik reken op een meer gedetailleerde inzage van dit dossier omdat we het toch al een hele tijd opvolgen. Is het effectief een besparing? Die 'niet-verplicht' module staat haaks op het doel waar het allemaal mee begon. Kunt u daar iets meer toelichting geven?

De voorzitter: De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel: Het is goed dat de planning en aankoop van mediaruimte voor communicatie wordt gecentraliseerd. Als er in die audit blijkt dat er 26 procent besparingen mogelijk zijn, en 26 efficiëntie gerealiseerd kan worden, dan moeten we die oefening durven te maken. Dan kunt u nu dit project niet in twijfel trekken, zolang het niet is uitgerold. Het

feit dat er efficiëntie wordt gerealiseerd, en het feit dat er communicatie wordt gevoerd en uitbesteed op een transparante manier, is ook een element om mee te nemen.

Een ander punt is dat er communicatie wordt gevoerd en uitbesteed op een transparante manier. Dat element moeten we ook meenemen. Ik wil de vraag van de heer Vandaele onderschrijven om die doorlichting hier ter beschikking te stellen van de volksvertegenwoordigers.

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Het zou interessant zijn om die audit te krijgen, waarvoor dank als dat mogelijk is. Het is niet alleen een kwestie van een goedkopere, maar ook van een efficiëntere en eerlijkere verdeling van de communicatiemiddelen. Ik heb vastgesteld dat er de laatste jaren een scheeftrekking is geweest van de overheidscommunicatie. U kent mijn stokpaardje: de regionale omroepen zijn op dat vlak de voorbije jaren duidelijk niet overbedeeld geweest.

Minister-president, kunt u garanderen dat er vanuit het communicatiebureau Mindshare voldoende aandacht zal gaan naar de besteding van overheidscommunicatie via die regionale omroepen? Het water staat die omroepen aan de lippen, zoals u weet. Minister Lieten heeft dat in het verleden al beloofd. Ik vraag me af of men dat ook hard zal kunnen maken.

Minister-president Kris Peeters: Ik begrijp dat er kamerbreed wordt ingegaan op mijn aanbod om met de specifieke procedure die eigen is aan dit parlement, de vertrouwelijkheid te garanderen. Ik stel voor dat we dat organiseren, zodat daarover geen enkele onduidelijkheid bestaat en zodat er volledige transparantie is.

De afdeling communicatie van de Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid (DAR) gaat daar een belangrijke rol in spelen en zal dat gedeeltelijk opnieuw in huis nemen, zeker wat de aankoopcentrale betreft.

Het niet verplichten is een oplossing die rekening houdt met wat er al is afgesloten op het veld enzovoort. Daar kunnen we zeker op terugkomen. Het auditrapport is volledig transparant. Ik heb er geen enkel probleem mee dat het parlement hierover volledig wordt ingelicht. Ik heb uitdrukkelijk toegezegd dat ik dat pas doe als er een besparing is. Men heeft mij met documenten – waarover ook kan worden gesproken – aangetoond dat mediaruimte aankopen voor de Vlaamse overheid gemiddeld 26 procent goedkoper wordt.

Op basis van al die elementen heb ik gezegd dat we dat moeten doen als dat zo is. Als dat na een bepaalde periode geen bewaarheid wordt, dan heb ik een probleem omdat ik hierin ben meegegaan met de zekerheid van de betrokken actoren dat het zal en kan worden gerealiseerd. Maar er is geen probleem dat het wordt opgevolgd, dat er met kennis van zaken verder over wordt gediscussieerd.

De heer Wilfried Vandaele: De heer Tommelein pleit ervoor om een deel van de koek voor de regionale omroepen voor te behouden. Ik verwijs hiervoor naar het protocol dat we vroeger – tot 2010 – hadden met de schrijvende pers. Er moet ook aandacht zijn voor het feit dat een deel van de koek naar de schrijvende pers gaat of blijft gaan.

Samenwerking met een communicatiebureau is in elk geval nuttig vanwege de deskundigheid van die mensen om dat te coördineren. Het mag in elk geval niet meer kosten dan vandaag, het liefst moet het zelfs een besparing inhouden. We weten allemaal dat communicatiebureaus een honorarium vragen.

De heer Bart Tommelein: Ik mag volgens het reglement één vraag stellen. Ik doe dat heel plichtsgetrouw, maar ik krijg er geen antwoord op.

De voorzitter: Dat is iets anders. Dan moet u dat daarna in de commissie ter sprake brengen. Na de slotopmerking van de vraagsteller... Ik verwijs u door naar de commissie. Daar kunt u alsnog uw vraag stellen.

De heer Bart Tommelein: Ik respecteer dat, maar als ik een vraag mag stellen, verwacht ik natuurlijk wel een antwoord.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Koen Van den Heuvel tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de recent aangekondigde federale initiatieven op het vlak van economische diplomatie en het overleg ter zake met de gewesten

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Minister-president, vorige week is in de federale Kamer de beleidsbrief Buitenlandse Zaken van federaal minister Reynders besproken. Altijd een interessant document, maar ook een document om alert bij te zijn. Daarin werden enkele nieuwe initiatieven aangekondigd, zoals een nieuwe functie die zou worden gecreëerd op het federale niveau, namelijk de raadgevers in economische diplomatie.

Ook op de ambassadeposten zouden er mini-businesscouncils komen, dus een lokaal netwerk van interessante economische contacten. De bevoegdheidsverdeling is deel duidelijk. Het aantrekken van buitenlandse investeringen en buitenlandse handel is een gewestelijke bevoegdheid. Om tot een succesvolle economische diplomatie te komen die ook resultaten heeft, is het absoluut nodig dat alle actoren op het veld aan hetzelfde zeel trekken. In die zin is het belangrijk om te stellen dat de federale diplomatie vooral een dienende rol heeft, een rol om de initiatieven op gewestelijk niveau te ondersteunen. Er is nu al een prima samenwerking. Flanders Investment & Trade (F.I.T.) en het Agence wallonne à l'Exportation et aux Investissements étrangers (AWEX) werken in heel wat landen samen. Ook de resultaten zijn er. De jongste cijfers inzake buitenlandse handel, de Vlaamse export naar de groei landen, naar de BRIC-landen (Brazilië, Rusland, India, China) stijgen. Dat mag ook wel eens onderstreept worden.

Begin november is tijdens de Interministeriële Conferentie voor Buitenlands Beleid duidelijk afgesproken om de samenwerking tussen de gewestelijke economische vertegenwoordigers en de federale diplomatie te evalueren. Er is ook beslist om een werkgroep op te richten om die samenwerkingsverbanden te optimaliseren. Minister-president, in welke mate passen deze nieuwe federale initiatieven in de optimalisering van de samenwerkingsverbanden tussen de federale en gewestelijke overheden?

Minister-president Kris Peeters: Vlaanderen heeft inzake bevoegdheden al een hele weg afgelegd. Wij zullen nog bijkomende bevoegdheden krijgen. Wat het economische beleid betreft, is er het belangrijke motto: in foro interno, in foro externo. Alle bevoegdheden die wij hier kunnen uitoefenen, kunnen wij ook in het buitenland of in de internationale relaties uitoefenen. Wij zijn bevoegd voor economie en voor de economische betrekkingen en handel, en wij voeren die bevoegdheden maximaal uit met F.I.T. Daarnaast is er ook de ondersteuning en de bijdrage van de ambassades en de consulaten. Dat blijkt uit de talloze missies die ikzelf heb meegemaakt.

In een federaal land is het niet meer dan normaal dat federale diplomaten de institutionele, economische en politieke realiteit van het land aanvaarden en ondersteunen. Ik stamp hier open deuren in als ik zeg dat zij het federale België vertegenwoordigen met zijn gewesten en gemeenschappen en met de deelstaten die een eigen en sterk buitenlands beleid voeren, zeker wat Vlaanderen betreft. Dat betekent dat de federale diplomatie de bevoegdheden van de gewesten op het vlak van economische diplomatie maximaal moet ondersteunen. Dat is een redenering waar men geen speld tussen krijgt.

Als de federale overheid parallel een federaal netwerk van economische diplomaten zou ontwikkelen, dan is dat daarmee strijdig. Het zou dan eigenaardig zijn dat ze besparingen moet doorvoeren net zoals wij dat doen, maar dat ze toch doublures zou ontwikkelen die nergens voor nodig zijn. Wanneer we in deze moeilijke economische tijden zeggen dat we alles moeten doen om buitenlandse investeerders naar hier te halen, dan moeten we de krachten bundelen. Iedereen moet zijn bevoegdheden maximaal inzetten. Het organiseren van doublures en andere zaken heeft daarbij geen enkele toegevoegde waarde.

Ik kan getuigen dat de federale diplomaten effectief een bijdrage leveren als wij op missie gaan naar het buitenland. Ik apprecieer dat ten zeerste.

Ik heb hierover gesproken met mijn collega, Jean-Claude Marcourt, omdat men altijd zegt dat het Vlaanderen is dat zo op zijn strepen staat, dat het Vlaanderen is dat zijn bevoegdheden invult. Ik kan u zeggen dat de heer Marcourt, bevoegd in de Waalse Regering wat deze materie betreft, dezelfde redenering volgt als wij. Het is ook in dat kader goed om dit zowel vanuit Vlaanderen als vanuit Wallonië duidelijk te maken aan de federale overheid – mocht het nog niet duidelijk zijn.

Een laatste puntje, voorzitter, en dan sluit ik af. De heer Van den Heuvel verwees ook naar de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid van 7 november. Daar werden afspraken gemaakt en daar is een werkgroep in het leven geroepen die die samenwerking, zoals ik ze hier toelicht, moet stimuleren. Ik ga ervan uit dat men zich daaraan houdt.

Conclusie: het is heel duidelijk hoe wij het aanpakken. Er ligt heel ernstig werk op de plank, ook in het buitenland, voor alle deelstaten, waarbij we de federale overheid zeker kunnen gebruiken om er de federale diplomaten op in te schrijven, maar doublures en een gebrek aan respect voor de bevoegdheden, is zoeken naar problemen. En die kunnen we missen als kiespijn. *(Applaus bij CD&V en de N-VA)*

De heer Koen Van den Heuvel: Minister-president, ik dank u wel, uw antwoord is duidelijk. Er is ook een duidelijke bevoegdheidsverdeling tussen de federale overheid en de gewesten. Het is goed dat nog eens benadrukt wordt dat Vlaanderen en Wallonië inderdaad partners zijn en dat we in deze tijd vooral de meerwaarde moeten zoeken. Wat is de meerwaarde van extra initiatieven of van de federale overheid in dezen? Dat moet duidelijk aangetoond worden via de werkgroep. U hebt een duidelijk standpunt vanuit de regering vertolkt en ik heb gemerkt dat het hier een kamerbrede steun krijgt. We kunnen dus aan de slag met de werkgroep om dat punt verder duidelijk te maken.

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Voorzitter, ik zou de heer Van den Heuvel willen bedanken voor deze getelefoneerde vraag, want dat was wel duidelijk. *(Gelach)*

Maar het is niet omdat ze getelefoneerd werd dat ze niet belangrijk is, dat is iets helemaal anders. We weten nu wat minister Reynders effectief van plan is. Bij mijn weten staat dat evenwel niet in zijn beleidsbrief, maar dat is misschien een detail. Het blijkt een piste te zijn van de minister, los van zijn beleidsbrief.

Minister-president, u hebt gelijk, men moet geen doublures en parallelle netwerken oprichten. U hebt hier nog een keer uw visie op de copernicaanse omwenteling naar voren geschoven, maar in de praktijk blijkt dan toch dat de federale overheid andere plannen heeft en uw visie niet volgt. U kunt eventueel wel lovend zijn over de samenwerking van het diplomatiek personeel, maar we weten even goed dat het, wat de vertegenwoordigers van de Vlaamse Regering in het buitenland betreft, in het verleden niet altijd zo vlot verlopen is met de Belgische ambassades en dergelijke meer.

Indien de Federale Regering dit nu absoluut wil doorzetten, welke politieke instrumenten hebt u dan om te zeggen: “Neen, dit gaat niet door, daar steken we institutioneel een stokje voor”? Ik denk dan bijvoorbeeld aan het instrument van het belangenconflict.

De voorzitter: Mevrouw Moerman heeft het woord.

Mevrouw Fientje Moerman: Voorzitter, minister-president, ik heb vol belangstelling naar uw antwoord geluisterd, maar dit is natuurlijk niet nieuw. Dit is voor de eerste keer verschenen in de beleidsbrief van de voormalige minister van Buitenlandse Zaken, de heer De Gucht. Het is daarna opnieuw verschenen in de beleidsbrief van zijn opvolger, de heer Vanackere. Al die tijd is dat meer ‘ampleur’ beginnen aan te nemen. Het zou natuurlijk onlogisch zijn mocht men niet samenwerken, daar hebt u volledig gelijk in. Maar het is even logisch dat het ondersteunend is.

Ik vrees dat het hier om een kruipende herwinning of herfederalisering van reeds overgedragen bevoegdheden gaat. U zou iets meer op uw strepen moeten staan, minister-president. Het is al gezegd: dit is niet vandaag of vorige week ontstaan, dit speelt zich al jaren af. Het staat los van de politieke kleur of de partij van de minister.

De voorzitter: De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire: Het gaat om een exclusief Vlaamse bevoegdheid. Er wordt een concurrerend federaal netwerk opgezet. Dan is er ook nog, niet te vergeten, het compleet overbodige Agentschap voor Buitenlandse Handel. Dat werd nog niet vermeld. Dat is de derde speler. De drie spelers dreigen elkaar te beconcurreren op het terrein. Van samenwerking kan geen sprake zijn, want de bevoegdheidsverdeling is duidelijk. Als Vlaanderen exclusief bevoegd is, moet de federale entiteit een ondersteunende rol spelen in plaats van een parallel netwerk op te zetten om dan te spreken over samenwerking.

Mijnheer Van Hauthem, ik moet u aanvullen. In de algemene beleidsnota van 21 december staat expliciet dat de Federale Regering zich een coördinerende rol toemeet en dat ze de economische diplomatie van de federale diplomaten herbevestigt. Dat staat wel degelijk zwart op wit.

Minister-president, heeft de Interministeriële Conferentie voor Buitenlands Beleid, waar we zolang op hebben moeten wachten, en waar uiteindelijk een werkgroep uit is voortgevloeid, een nieuwe dynamiek doen ontstaan om te komen tot een verdeling van de taken zoals het moet zijn? Of was het allemaal bedrog en een doekje voor het bloeden?

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Minister-president, uw antwoord aan de heer Van den Heuvel liet aan duidelijkheid niets te wensen over. LDD steunt uw standpunt ter zake ten volle. We gaan u daar natuurlijk aan houden als zich toch een tegenovergestelde ontwikkeling zou voordoen.

De heer Van Hauthem suggereert een belangenconflict. Maar als we dat hier indienen, wordt het meestal toch weggestemd.

Uw partij zetelt ook in de Federale Regering. Ik neem aan dat een telefoontje naar uw collega en vriend minister Vanackere wel zal volstaan om ervoor te zorgen dat dit niet doorgaat. Hetzelfde geldt natuurlijk ook voor Open Vld. Ik neem aan dat mevrouw Moerman de liberale ministers in de Federale Regering zal wijzen op de onwenselijkheid van dit initiatief.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer Van Hauthem, we moeten eerst proberen te voorkomen dat er initiatieven worden genomen die doublures zijn en geen respect hebben voor onze bevoegdheden. Dat is mijn bedoeling. Mocht dat niet lukken, dan zullen we op het gepaste moment onderzoeken wat we dan wel kunnen doen.

Mevrouw Moerman, dit probleem is niet nieuw. U hebt het indertijd als minister ook ervaren. De verschillende Vlaamse regeringen hebben steeds meer invulling gegeven aan die bevoegdheden. De werking van F.I.T. is gaandeweg zeer professioneel uitgebouwd. We hebben onze eigen bevoegdheden maximaal ingevuld en gedaan wat we moesten doen. Zo kunnen we aantonen dat doublures niet nodig zijn en zelfs naast de kwestie.

We moeten zeer alert blijven in dit proces. We hebben dat gisteren in de commissie ook nog besproken. Ik ben daar samen met het parlement genoeg bezorgd om.

Er zijn contacten, mijnheer Vereeck. We moeten met de steun van het Vlaams Parlement benadrukken wat onze bevoegdheden zijn, hoe we die invullen en dat dublures overbodig zijn. De federale overheid heeft, los van elke politiek kleur, een drang om initiatieven te nemen. Ik kan dat tot op zekere hoogte begrijpen, iedereen wordt geconfronteerd met het aantrekken van buitenlandse investeerders. Dat economische aspect wordt natuurlijk alsmaar belangrijker. Er is altijd wel iemand die het idee om dat aspect in te vullen interessant vindt. Men vergeet daarbij dan dat de bevoegdheden overgedragen zijn en dat wij actief zijn op dat domein.

Er wordt genoeg getelefoneerd, maak u daar geen zorgen over. Ik ga ervan uit, voorzitter, dat het ook in de commissie Buitenlands Beleid van dit parlement van zeer nabij wordt opgevolgd. Wij zullen duidelijke taal spreken en we hopen dat iedereen het ook met die zin voor samenwerking verder aanpakt.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Chris Janssens tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de verklaringen van minister Ingrid Lieten betreffende de structurele problemen in Limburg en de keuzes gemaakt in het verleden

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens: Minister-president, blijkbaar is het voornemen van minister Lieten dit jaar om bij te klussen als stand-upcomedian. In haar nieuwjaarstoespraak in Limburg deed ze er haar beklag over dat sp.a in de media wordt doodgezwegen. Blijkbaar leest minister Lieten enkel Zweedse kranten en kijkt ze Poolse televisie, want anders zou ze dergelijke onzinnige uitspraken nooit doen.

Met haar uitspraken over innovatie zouden we ook moeten lachen, indien ze niet zo triestig waren. Gisteren na de bijeenkomst van de taskforce Limburg, die er kwam naar aanleiding van de sluiting van Ford Genk, zei mevrouw Lieten, nota bene Limburgse en minister van Innovatie, dat er te weinig wordt ingezet op innovatie in Limburg. Minister-president, dat moet zoiets zijn als pakweg Sergio Herman die u een gerecht voorschotelt en zegt dat er te weinig peper en zout in zit, maar u toch smakelijk eten wenst. Wat houdt minister Lieten tegen om peper en zout aan haar beleid toe te voegen? Wat houdt haar tegen om in te zetten op meer innovatie in Limburg?

Minister-president, minister Lieten heeft er bovendien op gewezen dat er in het verleden verkeerde keuzes werden gemaakt, blijkbaar ook in het Limburgplan van de Vlaamse Regering. Bent u het eens met de uitspraken van minister Lieten over de structurele problemen in Limburg en met haar verwijzing naar het verleden en de verkeerde keuzes die werden gemaakt voor de relance van Limburg?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer Janssens, nu trekt u het wel echt op flessen. Ik zal hier minister Lieten verdedigen. (*Rumoer*)

U lanceert volledig ten onrechte een aanval op mijn collega. U had het ook aan minister Lieten kunnen vragen, maar u vraagt het aan mij. Ik verdedig haar en wel om volgende redenen.

Gisteren hebben we een vergadering gehad van de taskforce, waar professor Herman Daems is gevraagd om wat duiding te geven bij waar hij nu staat en wat er allemaal in dat rapport

komt. De leden van de taskforce – of werkgroep in mooi Nederlands – hebben gisteren de mogelijkheid gekregen om bijkomende facetten te suggereren enzovoort. Het was een heel interessante en belangrijke vergadering, in verband met dat rapport dat 1 februari 2013 wordt verwacht. Dat komt dan ook naar hier, voorzitter. U bent waarschijnlijk aangenaam verrast door de grote transparantie en openheid, hoewel de heer Tommelein al heeft getweet dat ik niet antwoord op vragen. Ik benadruk dat het Vlaams Parlement zeer snel van het rapport in kennis zal worden gesteld, zodat we een level playing field hebben en dat u met kennis van zaken kunt reageren.

Het moet dus klaar zijn op 1 februari 2013. Er is hard aan gewerkt door die experten en professor Herman Daems neemt dat zeer sterk ter harte. Het probleem van Ford Genk wordt natuurlijk geplaatst in heel de problematiek van de provincie Limburg. Dat is ook de opdracht die wij aan die expertenwerkgroep hebben gegeven, om niet enkel te focussen op Ford Genk, maar ook op de toeleveranciers en eigenlijk op heel de provincie.

We hebben in het verleden het Limburgplan gehad, dat nog altijd een heel belangrijk plan is en waarmee we hebben geprobeerd om Limburg op vele vlakken weer te dynamiseren. De vraag is waar de provincie nu zit met de sluiting van Ford Genk en de economische situatie en hoe we de provincie weer de nodige dynamiek geven. Er is voorgesteld om niet te veel in detail te treden, want dan ontstaat er al een discussie voor het rapport er is en die discussies, al of niet te goeder trouw, wil ik absoluut voorkomen.

Laat ons dus wachten tot 1 februari. Natuurlijk zal er een diagnose staan van de Limburgse problemen, natuurlijk hebben we gevraagd naar de doelstellingen van het Strategisch Actieplan voor Limburg in het Kwadraat (SALK) en naar de acties, de voorstellen en de budgetten. Ik denk dat collega Lieten, volledig in die geest, geprobeerd heeft om niet te veel te zeggen om de afspraak te respecteren, maar toch een tipje van de sluier heeft opgelicht, zoals dat in een bepaalde krant wordt genoemd.

Ik ben ervan overtuigd dat dit rapport een belangrijk rapport zal zijn. We moeten dit samen bespreken in de taskforce en ik ben bereid om dit ook in het Vlaams Parlement te bespreken, maar we moeten het debat maar aangaan wanneer het rapport ook is afgeleverd.

De heer Chris Janssens: Minister-president, alle begrip dat u over het rapport niet wilt discussiëren voor het definitief afgewerkt wordt voorgelegd aan de taskforce.

Alle partijen die ook in de Limburgse provincieraad vertegenwoordigd zijn, zitten ook in de taskforce. Alle partijen – u raadt het al – behalve één natuurlijk: het Vlaams Belang. De taskforce Limburg heeft, als ik me niet vergis, 21 leden en een 22e lid was er blijkbaar te veel aan. Als Vlaams Belanger rest er me dus geen enkel andere optie dan u hier in het Vlaams Parlement te ondervragen over het relanceplan omdat we als partij geen deel uitmaken van die taskforce Limburg.

Ik vraag dan ook niet naar de inhoud van het relanceplan op zich. Iedere deelnemer aan de taskforce heeft het recht op een eigen inbreng. Welk engagement bent u aangegaan, welke inbreng hebt u gedaan namens de Vlaamse Regering?

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters: Voorzitter, minister-president, wat mij opvalt, is dat uit de persartikels blijkt dat nu toch een lid van de regering vrij negatief is over het beleid dat gevoerd is. Ze zegt zelf: “Ford is een negatieve hefboom voor alles wat er al mis was.” Alles wat er al mis was, was nochtans specifiek door een lid van Voka effectief benoemd: het ENA-project (Economisch Netwerk Albertkanaal) dat veel te lang op zich laat wachten, de noord-zuidverbinding die er nog altijd niet is, de ontsluiting van Zuid-Limburg, dat niet aangesloten is op de E40, de slechte toestand in het oosten wat ontsluiting en projecten betreft.

Minister-president, de heer Janssens heeft een terechte bedenking gemaakt. Wat is de input van de Vlaamse Regering? Als een minister van de Vlaamse Regering zelf al zegt dat het niet goed gaat met Limburg, doe er dan snel iets aan en zorg dat tal van projecten die al zo lang in de pijplijn zitten, er snel komen.

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Mevrouw Lies Jans: Voorzitter, minister-president, de eerste krant die ik 's morgens lees is het Belang van Limburg. Als Limburger ben je verplicht om dat te doen. In het editoriaal las ik de mooie mededeling dat de radiostilte werd behouden, na de bijeenkomst van de taskforce. De derde krant die ik lees, is De Morgen. Daarin las ik een interview waarin minister Lieten werd geciteerd. Ik vind het toch wel spijtig dat ze de radiostilte voor een stuk heeft doorbroken. Het is heel belangrijk om samen aan één zeel te trekken. Ik hoop ook dat dat verder zal gebeuren.

Voor ons is het het belangrijkste om niet vooruit te lopen op de resultaten van de expertengroep, op de conclusies van de taskforce. Het belangrijkste daarna is om er samen achter te staan en effectief acties te ondernemen. Dat is wat de Limburgers nu ook van ons verwachten: geen klaagzang, geen onderlinge discussies, maar acties om Limburg vooruit te helpen.

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Minister-president, u hebt daarstraks nog gesteld dat vertrouwen essentieel is in de economie en dat de oppositie daarbij ook nodig is om dat vertrouwen mee aan te kweken. Ik heb ook het Belang van Limburg gelezen. Men vraagt inderdaad aan ons allemaal om aan één zeel te trekken, geen politieke spelletjes te spelen rond het SALK en vooral ook discretie in acht te nemen. Dan ben ik toch, in tegenstelling tot u, een beetje verbaasd – om niet te zeggen ontgoocheld – dat minister Lieten voor haar beurt heeft gesproken. Ze heeft gezegd dat ze in de media wordt gemarginaliseerd, maar ze heeft duidelijk toch deze opportuniteit te baat genomen om een aantal dingen te vertellen.

Daarmee geeft ze natuurlijk meteen een opportuniteit om kritiek te geven. Ze zegt dat er in het verleden van alles is misgelopen. Wat is er dan misgelopen? Ze zegt ook dat er te weinig innovatie gebeurt, maar ze is zelf minister van Innovatie.

Ik wil vanuit de oppositie oproepen – u hebt alvast vanwege mijn fractie mijn woord – om tot 1 februari het stilzwijgen te behouden, want het kan alleen in discretie. Alleen dan durven mensen dingen te zeggen en durven ze van mening te veranderen. Gebeurt dat op het publieke forum, dan betekent dat meteen gezichtsverlies. We moeten ook kunnen doordiscussiëren en onze standpunten op elkaar afstemmen. In die zin zou ik willen oproepen dat in het bijzonder uw collega vanaf nu zwijgt, totdat het rapport naar buiten komt.

Minister-president Kris Peeters: Ik dank de heer Vereeck voor zijn wijze betoog. Het zal niet het enige zijn van dit jaar. Het klopt dat wij daar, over meerderheid en oppositie heen, ernstig over discussiëren, met kennis van zaken en het rapport in de hand. De afspraak is dat iedereen de ernst van de situatie inschat. Tienduizend mensen dreigen hun job te verliezen. Geen van hen heeft er belang bij dat hier politieke spelletjes worden gespeeld. Uw oproep is dus heel terecht, ik waardeer die zeer.

Mijnheer Janssens, u moet de afspraken die wij gemaakt hebben, goed duiden. Wij hebben afgesproken om de expertenwerkgroep onder leiding van professor Herman Daems de opdracht te geven om een rapport te schrijven. Dat rapport wordt volledig aan die experten toevertrouwd. Er is niemand, ook niet van de Vlaamse Regering, die zegt wat in dat rapport moet staan. Het is de verantwoordelijkheid van professor Herman Daems, die op 1 februari met dat rapport zal komen. Hij heeft al een aantal hearings georganiseerd. Ook gisteren kon iedereen zijn inbreng doen. De experten zullen nu in grote wijsheid een rapport opstellen.

Het rapport wordt neergelegd in de taskforce. Dat rapport zal niet te nemen of te laten zijn. Er zullen elementen in zitten die uitgevoerd kunnen worden, maar ook elementen die voor discussie vatbaar zijn. Dat zal gebeuren in die taskforce. Ik heb er geen enkel probleem mee om daar met dit parlement over te discussiëren als daar goede en positieve ideeën aangereikt worden.

Ik ben zelf niet van die prachtige provincie, maar ik voer wel al jaren, samen met de collega's, het Limburgplan uit. Daar was heel sterke verbetering zichtbaar. Het is een heel spijtige zaak dat Ford Genk is gesloten, met zodanige effecten op die provincie dat men zegt dat het Limburg vijf jaar achteruit slaat.

Die uitdaging willen wij aangaan. Ik zal zo weinig mogelijk tijd stoppen in de discussie over wat in het verleden allemaal slecht is gelopen. Dat brengt nu niets bij. Ik wil ook nog onderstrepen dat er ook andere provincies zijn in Vlaanderen waar er belangrijke uitdagingen zijn waar we de nodige aandacht aan moeten besteden. Laat ons geen tijd verliezen met discussies over wat er in het verleden allemaal fout zou zijn gelopen. We moeten uit dat verleden wel lessen trekken, zodat we het in de toekomst nog beter doen dan in het verleden.

De heer Chris Janssens: Minister-president, wij kijken in volle verwachting uit naar het rapport, waarmee u hopelijk zo snel mogelijk na 1 februari naar het parlement zult komen.

Inderdaad, mevrouw Jans, wij groeien in Limburg op met Het Belang van Limburg bij het ontbijt, en in iets mindere mate met De Morgen, maar daarin stond vandaag wel een interessant interview met een econoom aan de KU Leuven. Die stelt dat de economische problemen in Limburg structureel zijn: oude industrie, slechte spoorvoorzieningen, geen goede ontsluiting van autowegen en dergelijke meer.

Minister-president, uw taskforce heeft de opdracht en de bedoeling om een toekomstplan voor Limburg op te stellen. De Limburger rekent op de steun van u en uw Vlaamse Regering. Laat ons dan ook hopen dat alle ministers in uw regering, en vooral de Limburgse ministers, hun bevoegdheden gebruiken om Limburg erbovenop te helpen en geen onnodige dwaze uitspraken te doen. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: Ik heb de minister-president zojuist een exemplaar gegeven van het nieuwe reglement, zodat de minister-president ook kan zien dat bij actuele vragen de spreektijd twee minuten is, zowel voor de volksvertegenwoordigers als voor de regering. *(Opmerkingen van de heer Joris Van Hauthem)*

De ene keer wordt dat ten kwade geduid, de andere keer niet, mijnheer Van Hauthem. Maar het is goed dat iedereen dat weet.

De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Marius Meremans tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de visienota voor een modern personeelsbeleid van de Vlaamse overheid

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

De heer Marius Meremans: Voorzitter, vorige vrijdag heeft de minister de Vlaamse Regering een tekst voorgelegd. Het gaat om een visienota over een modern personeelsbeleid. Sommigen noemen dit een 'humanresourcesbeleid', maar ik gebruik liever de term 'personeelsbeleid'.

Die nota bevat een aantal uitdagingen. Ik wil er een paar vermelden. Een aantal verschillen tussen contractuele en statutaire ambtenaren worden weggewerkt. De verloning gebeurt op basis van prestaties en competenties in plaats van louter en alleen op basis van diploma's en

anciënniteit. De personeelsmobiliteit zal worden uitgebreid. Dit zal niet enkel intern, tussen de diensten, gebeuren: het is tevens de bedoeling meer mobiliteit in de richting van internationale organisaties en zelfs een samenwerking met de Nederlandse overheid tot stand te brengen. De beperking van de valorisatie van ervaringen in de privésector wordt afgeschaft. De arbeidsorganisatie wordt flexibeler en innovatief. De rol van de leidinggevenden wordt herbekeken. De evaluatie van het topkader wordt bijgestuurd.

Dit zijn allemaal elementen uit de visienota. Het is de bedoeling dit beleid te implementeren en op die manier een aantrekkelijke werkgever te blijven die talent kan blijven aanboren en kan behouden.

Minister, dit is een uitdagend project en een uitdagende visie. Welk traject hebt u voor ogen om deze voorstellen en doelstellingen, die tot een modern, geactualiseerd personeelsbeleid moeten leiden, binnen afzienbare tijd in de praktijk om te zetten?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Voorzitter, het is inderdaad mijn bedoeling ons personeelsbeleid op tal van vlakken te moderniseren. Inhoudelijk wil ik daar nu niet op ingaan. De heer Meremans heeft al een aantal elementen vermeld. De Vlaamse Regering heeft in dit verband een mededeling ontvangen.

Ik wil eerst verduidelijken dat dit alles betrekking heeft op de diensten van de Vlaamse overheid. De hervorming geldt dus voor iedereen die onder het Vlaams Personeelsstatuut (VPS) valt.

Het verdere traject houdt in dat we een aantal plannen op korte termijn, op middellange termijn en op lange termijn willen uitwerken. De korte termijn houdt in dat alles tegen het einde van deze legislatuur rond moet zijn. De middellange termijn houdt in dat sommige elementen klaar zullen zijn en andere elementen misschien nog volop in uitwerking zullen zijn. De lange termijn houdt in dat we tijdens deze legislatuur enkel de voorbereidingen organiseren.

Aangezien deze modernisering het VPS betreft, moet de procedure tot wijziging van dit statuut worden gevolgd. Dit betekent dat we op de geëigende manier overleg moeten voeren met de vakbonden. Tot nu toe hebben de leidende ambtenaren die als trekker fungeerden de vakbonden toelichting bij elke visienota verstrekt. Dit project is afkomstig uit het sleutelproject 'Slagkrachtige overheid', getrokken door secretaris-generaal Vanderpoorten van het Departement Werk en Sociale Economie.

De vakbonden hebben telkens toelichting gekregen. Ik zal nu op mijn beurt de nodige toelichting over deze mededeling verstrekken. Daarna zullen deze elementen in het VPS worden omgezet. De Vlaamse Regering moet dit eerst principieel goedkeuren. Daarna zullen we in Sectorcomité XVIII het overleg met de vakbonden over de concrete elementen voeren.

De heer Marius Meremans: Minister, ik ben blij dat u toelichting hebt verschaft. Ook binnen de Vlaamse overheid zal overleg belangrijk zijn. Een cultuurverschuiving leidt toch altijd wat tot koudwatervrees. Dit geldt niet enkel voor de ambtenaren, maar ook voor de betrokken actoren op het terrein.

Ik vind het belangrijk dat we op deze weg verder gaan. Ik ben dan ook tevreden met de klemtonen die u legt. Het lijkt me evident dat de betrokken commissie de verdere uitwerking van deze modernisering zal opvolgen.

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

De heer Marnic De Meulemeester: Voorzitter, vorig weekend hebben we via de media vernomen dat de Vlaamse Regering afgelopen vrijdag een visienota over de modernisering van het personeelsbeleid van de Vlaamse overheid heeft besproken. Ik wil er voor alle

duidelijkheid de nadruk op leggen dat de leden van het Vlaams Parlement nog niet over deze visienota beschikken.

In de persartikelen die we hebben gelezen, stond te lezen dat het de bedoeling zou zijn de personeelsmobiliteit te vergroten.

Mijn eerste vraag is: hoe gaat u dat doen? Ik heb het daar in het verleden al een paar keer over gehad, wetende dat de mobiliteit bij de Vlaamse overheid tot dusver niet echt een groot succes is geweest. Hoe gaat u de personeelsmobiliteit vergroten?

Er is ook sprake van om te proberen de bestaande verschillen tussen enerzijds de contractuele en de statutaire ambtenaren weg te werken. Hoe gaat u deze systemen naar elkaar toe laten groeien?

Ik neem aan dat wij binnenkort kennis kunnen nemen van deze visienota zodat we die met kennis van zaken in de commissie kunnen bespreken. Het is immers een belangrijk document dat gaat over de personeelsorganisatie binnen onze eigen Vlaamse overheid. Het komt in de eerste plaats aan de commissie toe om daar een debat over te voeren.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes: Ons personeelsbeleid en dat van andere overheden staat voor heel wat uitdagingen, zoals het naar elkaar toe laten groeien van de positie van de contractuele en de statutaire personeelsleden, een grotere personeelsmobiliteit, de valorisatie van de ervaring, niet alleen van mensen binnen de overheidssector maar ook van degenen die komen uit de privé. Natuurlijk is er de vraag naar de correcte bezoldiging, iets waarover we in de commissie wellicht een keer een diepgaander debat kunnen voeren.

Minister, u wilt een paar stappen zetten op Vlaams niveau. U zegt terecht dat u verantwoordelijk bent voor de mensen die vallen onder het Vlaams personeelsstatuut (VPS), dat is een kleine doelgroep van alle ambtenaren in onze overheid. Zal dat niet in conflict komen met die grotere mobiliteit tussen verschillende overheidswerkgevers? Hoe gaat u ervoor zorgen dat alle overheden samen in eenzelfde richting bewegen? Men zal die mobiliteit immers ondergraven als er grote verschillen ontstaan in bijvoorbeeld bezoldiging, valorisatie van ervaring of het naar elkaar toe laten groeien van statutairen en contractuelen.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer De Meulemeester, u stelt de vraag naar een debat ten gronde. Ik wil dat uiteraard voeren. Ik zal het stuk overmaken aan het parlement. Dat is een lijvig document. We kunnen dat niet inhoudelijk behandelen binnen het bestek van een actuele vraag. Het is boeiend om daar een gedachtewisseling over te houden, met dien verstande dat het een tekst is waarover alle onderhandelingen nog moeten worden gevoerd, weze het dat de vakbonden daarvan op de hoogte gehouden zijn.

U stelt een aantal vragen over mobiliteit. Ik stel vast dat er te weinig mobiliteit is binnen de Vlaamse overheid. Mijnheer Kennes, we hebben ervoor gezorgd dat die volledig horizontaal mogelijk is. Ik wil dat uiteraard behouden. De bedoeling is na te gaan wat de obstakels zijn en wat onze mensen belet om mobiel te zijn en van het ene beleidsdomein naar het andere te gaan. Ik wil ook de poort openzetten voor mensen die uit het onderwijs komen, zodat ze met behoud van anciënniteit en dergelijke, bij ons in de administratie kunnen binnenkomen. Er zal wellicht ook een omgekeerde beweging mogelijk zijn.

Ik wil ook internationale mobiliteit bevorderen en onze mensen tijdelijk naar internationale instellingen sturen. Ik wil ook werk maken van uitwisseling met Nederland, waarbij ambtenaren bijvoorbeeld zes maanden in Nederland gaan werken en vice versa. Ik vind het belangrijk dat mensen internationaal ervaringen opdoen in een buurland en dat er binnen onze organisatie meer mobiliteit is. U weet dat dat een van mijn dada's is. We gaan bekijken hoe we dat kunnen bewerkstelligen, want alle maatregelen voor verticale en horizontale mobiliteit zijn genomen.

Mijnheer De Meulemeester, ik stel vast dat contractuelen geen toegang hebben tot een aantal functies en mogelijkheden, die voorbehouden zijn voor statutairen. Moeten we die mensen dat ontzeggen? Ik vind van niet. Ik vind dat in een modern personeelsbeleid, zeker gelet op de samenstelling van ons personeel, we moeten zorgen dat we alle schotten die we kunnen wegnemen, ook wegnemen.

Mijnheer Kennes, ik ben alleen bevoegd voor het VPS, dat is zo. Voor de VRT bijvoorbeeld beslist de raad van bestuur. Het is zelfs niet de minister, het is de raad van bestuur die eigenmachtig beslist over het statuut van het personeel. Dat is zo gewild door het decreet. Hetzelfde geldt als ik me niet vergis – ik zeg het uit het hoofd – voor wat nu de Watergroep heet. Ook dat valt niet onder het VPS, net zoals de VDAB daar grotendeels niet onder valt. Dat is de situatie. Het gaat over de diensten van de Vlaamse overheid, een goeie 28.000 mensen.

Maar uiteraard neem ik uw zorgen mee. Ik ben niet bevoegd, maar ik kan wel proberen te vragen daar ook aandacht voor te hebben. Ik zal de initiatieven nemen die ik kan nemen, om ervoor te zorgen dat, als wij komen tot het inzetten van bepaalde moderne ontwikkelingen, die ook in de Vlaamse overheid in ruimere zin ingang zouden vinden.

Dit is een heel belangrijk debat. Er zitten ook heel wat andere zaken in. Er zijn de mensen die uit de privésector komen en die meer jaren mogen meenemen dan tot nu toe het geval was. Er is de loopbaancurve. Er wordt nagedacht over de loopbaan van de mensen. Voor veel tweeverdieners is dat een zorg. Ook in de privésector leeft die zorg. Kortom, we proberen heel het instrument dat we hebben, aan te passen, zodat we een modern beleid hebben. Ik hoop dat de vakbonden een partner zijn daarin. Ze pleiten voor een sterke overheid. Zorgen voor een goed personeelsbeleid kan alleen maar de overheid versterken. We moeten ook nadenken over onze leidende functies. We moeten over die competenties nadenken, vind ik, en veel meer bekijken of we voldoende leidend ambtenaren hebben met een strategische visie, veeleer dan een operationele visie. Ook dat zit hierin vervat. Kortom, het is heel breed. Ik stel voor dat we het debat daarover eens ten gronde voeren in de commissie. Dat zal ongetwijfeld trouwens toch gebeuren.

De heer Marius Meremans: Minister, een sterke overheid hebben we inderdaad enkel met personeel dat wordt gemotiveerd en gestimuleerd om ook initiatieven te ontwikkelen. Dat kan inderdaad via die uitwisseling, waarin ik ook wel sterk geloof, en die interne mobiliteit. Het overleg moet inderdaad echter nog starten. Ik hoop ook dat we allemaal die koudwatervrees kunnen overwinnen, ook de sociale actoren, en dat plan samen volledig kunnen uitvoeren. Dat zou alleszins een meerwaarde zijn voor Vlaanderen, en zeker voor onze Vlaamse administratie, die op de eerste plaats ten dienste moet zijn van onze cliënten, namelijk die 6 miljoen mensen.

De voorzitter: Mijnheer Meremans, ik feliciteer u met uw eerste optreden zonder papier. *(Applaus)*

De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van de heer Boudewijn Bouckaert tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de verklaringen van de gouverneur van de Nationale Bank betreffende de toename van het aantal ambtenaren bij de gemeenschappen en gewesten en de reactie ter zake van de minister

De voorzitter: De heer Bouckaert heeft het woord.

De heer Boudewijn Bouckaert: Voorzitter, minister, geachte leden, ons koninkrijk – ik gebruik graag die term – telt meer ambtenaren dan vergelijkbare landen. Dat zegt de OESO.

Dat is niet min. Tussen 2000 en 2010 is het aantal ambtenaren in ons koninkrijk met 14,7 procent gestegen. De oorzaak daarvan berust voornamelijk bij entiteit II, dus de gemeenschappen en de gewesten, en bij entiteit III, de provinciale en lokale besturen. Dat betwist niemand, denk ik.

Gouverneur Coene, die geen gouverneur is van een provincie, maar wel van de Nationale Bank, noemt dat een ontsporing, en ik treed hem daarin bij. Hij stelt dat de ambtenarij in ons land een te groot beslag legt op de middelen van de overheid. Hier bevindt zich dan ook een grote besparingsmogelijkheid, zodat kan worden voldaan aan de budgettaire verplichtingen ten opzichte van de Europese Unie.

Minister, u hebt daarop gerepliceerd. U hebt terecht gewezen op de inspanning die de Vlaamse overheid doet, namelijk een vermindering nastreven tijdens deze legislatuur, eerst met 5 procent, dan met 6 procent. U had de heer Coene misschien een exemplaar van de Vlaamse Regionale Indicatoren (VRIND) van 2012 als nieuwjaarsgeschenk moeten sturen. Dat kunt u nog altijd doen. Waar u het echter eigenlijk niet over hebt gehad, is over de ontsporing bij de lokale besturen. Daar groeit het aantal ambtenaren enorm aan, wat natuurlijk een impact heeft op het geheel van onze overheidsbesparingen ten opzichte van de EU. Dat wou ik toch even te berde brengen.

Hebt u beleidsplannen op korte termijn, en eventueel ook een visie op langere termijn, om die groei van de ambtenarij op lokaal vlak onder controle te houden?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Bouckaert, u hebt mijn reactie op de uitlatingen van de gouverneur gehoord. Ik heb hem tegengesproken wat betreft de tewerkstelling bij de lokale gemeenschappen. Ik heb weliswaar enkel de cijfers van 2006 tot en met 2010, en daaruit blijkt niet dat de totale tewerkstelling bij gemeenten, OCMW's, OCMW-verenigingen, autonome gemeentebedrijven, autonome provinciebedrijven en provincies is toegenomen. Integendeel, ze is in totaal afgenomen met 2,8 procent voltijdse equivalenten (VTE). Ik nuanceer: bij de gemeenten zelf is er in die periode een stijging van ongeveer 2 procent, bij de OCMW's is er een daling van ongeveer 16,7 procent.

Betekent dit, gelet op het feit dat er in totaliteit een daling is, dat we voor dat niet onbelangrijke onderdeel van entiteit II geen aandacht moeten hebben? Neen, integendeel. Ook daar heb ik de gouverneur niet nodig om te wijzen op de verantwoordelijkheden van de gemeenten. We hebben dat debat hier al meerdere keren gevoerd. De ontvangsten van de gemeenten staan onder druk en de uitgaven van de gemeenten staan onder opwaartse druk. Ik ga de factoren niet opsommen, ze zijn bekend.

Ik geef altijd vier significante cijfers. De reële ontvangsten van de gemeenten zijn in diezelfde periode met slechts 0,5 procent gestegen. De personeelskosten zijn in diezelfde periode met 2,1 procent gestegen. Er is een verschil tussen het aantal VTE en de personeelskosten; u weet dat de lonen ook om andere redenen stijgen: endogene groei, verbetering van statuten, enzovoort. De werkingskosten zijn met 3,1 procent gestegen, en de toelagen aan de OCMW's met 3,2 procent. Die vier posten samen staan voor 60 procent van de uitgaven. Ik vraag de gemeenten voortdurend om efficiëntieoefeningen te maken. Ik kan ze niet bij de hand nemen: er is autonomie, ook inzake fiscaliteit. Wij hebben wel instrumenten gecreëerd om dat mogelijk te maken. De nieuwe beleids- en beheerscyclus zal op dat vlak zijn effect hebben. De afbouw van de planlasten, al die plannen en rapporten, in de veertien sectoren is weggevallen. Er is de mogelijkheid tot efficiënte samenwerking tussen gemeente en OCMW. Er is de regioscreening, die ertoe moet leiden dat er minder dan 2200 tussenstructuren zijn met minder overheid, enzovoort. Er is de toetreding tot de raamcontracten. Er zijn al veertig gemeenten toegetreten tot ons telefoniecontract. Er is 43 procent korting op mobiele telefonie alleen. We leveren dus van onze kant alle mogelijke inspanningen, maar het zijn natuurlijk de gemeentebesturen die ervoor moeten zorgen dat ze

hun uitgaven onder controle houden en dat ze aandacht hebben voor de aanwas van het personeel.

De heer Boudewijn Bouckaert: Ik ken deze inspanningen van de Vlaamse Regering. Ik denk dat we deze legislatuur niet veel meer kunnen doen. Maar het zijn allemaal indirecte beleidsmaatregelen, die als afgeleide de vermindering van het personeelsbestand moeten hebben. Ik vraag me af of dit wel voldoende is.

Minister, u zegt dat er een daling is van 2,8 procent. Maar het is een beetje eigenaardig: die daling wordt bereikt dankzij de daling bij de intercommunales en bij het OCMW, terwijl we te maken hebben met een economische crisis. Er is meer armoede, dan zou je toch niet verwachten dat er in de OCMW's een daling is terwijl er een stijging is in de algemene besturen van de gemeenten.

Ik geef enkele willekeurige voorbeelden. In de gemeente Izegem, die u wel weet liggen, waren er in 2008 134 personeelsleden, en in 2010, in volle economische crisis wanneer er moet bespaard worden, waren het er 142. Dat is een stijging van het personeelsbestand met 6 procent. Waarom is dat nodig? In de gemeente Gent stijgt dat bestand van 2649 naar 2769, dat is 5 procent erbij in het algemeen bestuur. Ook de verhouding tussen bevolking en lokale bureaucratie – dat staat ook in de statistieken – neemt toe. Er bestaat dus in de gemeenten een onwillekeurige druk om altijd maar de bureaucratie te verhogen en daarvoor allerlei excuses te zoeken in gestegen planlast en dergelijke.

Minister, ik vind dat zorgwekkend. Misschien moet er eens worden nagedacht over een stringentere discipline in de gemeenten.

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

De heer Marnic De Meulemeester: Voorzitter, minister, collega's, we hebben gisteren inderdaad kennis kunnen nemen van de cijfers die verstrekt zijn door de gouverneur van de Nationale Bank over het aantal ambtenaren bij de Vlaamse overheid. Die zou niet voldoende ambitieus zijn in haar doelstelling om haar personeelsbestand af te slanken. U weet, minister, – dat is al in de commissie en in dit halfroond ter sprake gekomen – dat wij als Open Vld de lat van de afslanking willen verhogen van 6 naar 10 procent. Dat zou betekenen dat een op drie ambtenaren op het einde van de loopbaan niet zou worden vervangen, in plaats van een op vijf nu.

Concreet zou ik u willen vragen of u – en de Vlaamse Regering – de ambitie heeft om die afslanking te verhogen van één op vijf naar één op drie. Dat zou toch niet onoverkomelijk moeten en kunnen zijn. Die hogere ambitie wordt ook gevraagd door bijvoorbeeld Voka en de Unie van Zelfstandige Ondernemers (UNIZO). Ik zou graag van u vernemen of die ambitie voor een grotere afslanking van de Vlaamse overheid nog binnen deze legislatuur zal worden waargemaakt.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Voorzitter, ik heb me, eerlijk gezegd, wat gestoord aan de uitspraken van de gouverneur van de Nationale Bank. Niet alleen gaat hij voorbij aan het feit dat Vlaanderen ondertussen een aantal inspanningen gedaan heeft, maar het getuigt ook van nogal wat cijferfetisjisme. Hij gaat voorbij aan beleidsinspanningen die we doen. Als we 1500 mensen aanwerven om de omkadering in het basisonderwijs te verhogen, mijnheer Bouckaert, dan verdient dat van iedereen hier een pluim, maar dat zit mee in de rekening. Als minister Vandeurzen dit jaar 35 miljoen euro bijsteken in de zorg voor mensen met handicap, dan gaat dat grotendeels naar loonkredieten en zat mee in die teller. Daar maakt de rekening van de gouverneur abstractie van.

Waar ik echter wel gevoelig aan ben, minister, is aan wat blijkt uit de publicatie van Itinera van vandaag: het feit dat we helemaal niet duidelijk weten wat de totale som aan ambtenaren en lonen eigenlijk is, dat we niet goed weten wie waar zit, en dat we er blijkbaar moeilijk in

slagen om zowel interne verschuivingen als verschuivingen op beleidsniveau op te vangen. Als Vlaanderen de gemeente ontvoogdt op gebied van ruimtelijke ordening, dan legt dat een druk bij de gemeenten. Die wordt daar opgevangen door aanwervingen, maar we zien veel minder de beweging langs Vlaamse kant. Daarnet ging het hier even over het personeelsstatuut en mobiliteit. Ik denk dat het inderdaad een 'to do' is om heel goed in kaart te brengen wie waar zit. Eerder dan op de cijfers te staren, moeten we nagaan of we de mensen inzetten op de plaats waar ze moeten zitten, ten dienste van elke Vlaming.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Ik weet niet wat de reden is van de interventie van de heer Coene in dit dossier. Ik heb in ieder geval, mijnheer Bouckaert, wel vertrouwen in de lokale besturen. We moeten hun voldoende vertrouwen geven om in autonomie te kunnen handelen. De dag dat we vanuit het Vlaamse Gewest de gemeenten zeggen of ze meer of minder personeel in dienst mogen hebben, is echt wel voorbij. Ik kan er alleen maar op wijzen dat ze steeds meer taken op hun schouders moeten dragen, en dat dat ook personeel vergt. Ik heb dus veel begrip voor de gemeenten.

Wat Vlaanderen betreft, kan er inderdaad nog wel eens nagedacht worden over wie waar werkt en wat doet. De Vlaamse overheid kan inderdaad nog slanker en efficiënter. Dat is principieel zo, maar dat is niet te veralgemenen in brutocijfers. Daarenboven houdt gouverneur Coene geen of onvoldoende rekening met verschuivingen die institutioneel gebeurd zijn: van het federale niveau naar de gewesten enzovoort.

Dit is dus een nogal loze uitspraak, die we toch moeten nuanceren, zeker in hoofde van de lokale besturen.

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Voorzitter, minister, mijnheer Caron, met cijfers kan men natuurlijk alle kanten uit, men kan ze op veel manieren interpreteren, en ongetwijfeld zal het tot een debat leiden. Maar de verdienste van gouverneur Coene is dat hij het tenminste op tafel heeft gelegd. En dan is het aan ons, minister, om daar lessen uit te trekken en om een en ander eens in kaart te brengen.

Minister, het is toch hallucinant dat we in 2013 niet goed weten hoe, wie, wat en waar. Hoe moeten we dat allemaal inpassen? Laten we toch ook lessen trekken uit het verleden. De lokale besturen hebben hun autonomie – daar drukt u altijd op en daar hebt u gelijk in –, maar die autonomie wordt natuurlijk ook beperkt door de taken die ze in het verleden allemaal hebben toegeschoven gekregen en waardoor het niet anders kon of zelfs verplicht was om personeel aan te werven. Dan mag de Vlaamse Regering ook dat aspect eens onder ogen nemen. Leggen we de gemeenten niet te veel taken op, waardoor ze personeel in dienst moeten nemen dat dan te weinig wordt gecompenseerd bij het niet verder aanwerven van personeel op het Vlaamse niveau?

De lokale autonomie speelt, minister, maar de Vlaamse overheid heeft veel te veel druk gelegd, ook qua personeelsbeleid, op de gemeenten, met deze cijfers tot gevolg.

Minister Geert Bourgeois: Voorzitter, collega's, het debat is opengetrokken naar de lokale besturen, maar ook naar de overheid in het algemeen. Mijnheer Bouckaert, u stelt vragen bij de vermindering van het aantal personeelsleden bij het OCMW. Ik heb daar geen onderzoek naar gevoerd. Naar mijn aanvoelen heeft dat te maken met het feit dat een aantal OCMW-besturen, ziekenhuizen en rusthuizen niet langer openbaar worden uitgebaat. Dat heeft vooral te maken met die vrij grote vermindering van het aantal personeelsleden.

Als u de cijfers van de stad die ik zeer goed ken, zou vergelijken met het volgende jaar, dan zult u zien dat er voor het OCMW een gevoelige vermindering is omdat het vorige bestuur heeft beslist de instelling Ten Bos over te dragen aan een privéziekenhuis. Die mensen zijn allemaal in dienst gebleven. Het zal ertoe leiden dat er in het OCMW van Izegem veel minder

mensen aan het werk zijn van het ene jaar op het andere. Dat heeft daarmee te maken. Wellicht is dat in de visie van de gouverneur van de Nationale Bank een goede zaak.

Mijnheer Van Hauthem, u hebt het over gemeentelijke autonomie. U zegt dat er taken zijn toebedeeld aan de gemeenten, dat is juist. Door die planlastvermindering hebben we precies aan de gemeenten gezegd: “We leggen u niets meer op, u bepaalt zelf uw prioriteiten en de instrumenten die u daarvoor kiest, kiest u zelf.”

Ik ben ervan overtuigd dat heel veel kleinere gemeenten die diensten willen verlenen op het vlak van ruimtelijke ordening, erfgoed of leefmilieu, vaak zo’n kleine schaal hebben dat die dat beter zouden kunnen doen in een groter verband omdat ze efficiëntieverlies lijden en moeilijkheden hebben om grote, sterke specialisten aan te trekken die zeggen dat ze in die context, met die bezoldiging en die toekomstmogelijkheden liever niet komen. Dat is een ander debat, maar we moeten het voeren.

Ik heb de cijfers gegeven. Ik druk herhaaldelijk mijn zorgen uit over de gemeentelijke financiën, daarvoor heb ik de heer Coene niet nodig. Ik doe daar niet paniekerig over. De rekeningen eigen dienstjaren van de gemeenten zijn tot nu toe in orde, maar ik wijs op de grote druk vanwege 60 procent van de uitgaven, die veel sterker stijgen dan de reële ontvangsten.

Wat de tewerkstelling in het algemeen betreft, zeg ik aan de heer Coene dat hij eens moet vertellen over welke deelstaten hij het precies heeft. De entiteiten samen, dat zegt mij niets. Ik ben verantwoordelijk voor een deel van het overheidspersoneel in Vlaanderen, ongeveer 28.000 mensen. Ik zou graag hebben dat daarover cijfers komen en vergelijkend materiaal. Dat zeg ik ook altijd aan de OESO. Ik heb dat al gevraagd aan de heer Leterme, namelijk dat de OESO voor veel statistieken ook deelstatelijk zou werken, zeker in een land als België waar gemeenschappen en gewesten autonoom bevoegd zijn voor heel wat materies. Dus zeggen dat de gefedereerde entiteiten in totaal zoveel zijn gestegen, is onduidelijk. Men moet zeggen over welke deelstaat het gaat.

Ik ben vragende partij. Gaat het nu over ambtenarij, diensten Vlaamse overheid, of gaat het over de totale publieke tewerkstelling? Dat is heel belangrijk. Het Itinera-rapport van 2010 gaat niet over de ambtenarij, maar over de hele publieke tewerkstelling, over de sociaal-culturele sector, over onderwijs, over maatschappelijke dienstverlening. Ik wil appels met appels vergelijken. In die zin hebt u gelijk, mijnheer Van Hauthem, met cijfers kun je alles bewijzen. U kent de spreuk ‘You have lies, you have big lies and you have statistics.’ Laten we ten minste cijfers vergelijken met cijfers die met elkaar kunnen worden vergeleken. Daar ben ik vragende partij voor.

Wat ook belangrijk is, en daar had de vakbond gisteren wel een punt, is dat veel tewerkstelling te maken heeft met de publieke politieke keuzes die men maakt. In Vlaanderen hebben we een publieke omroep, het Groothertogdom Luxemburg heeft die niet. Er zijn mensen nodig om een publieke omroep te laten draaien. Vlaanderen heeft ook een sterk uitgebouwd kleuteronderwijs, andere landen hebben dat niet. Vlaanderen heeft dan ook vele duizenden mensen nodig om dat kleuteronderwijs waar we allemaal heel tevreden over zijn, te laten werken.

Mijnheer De Meulemeester, ik ken het deuntje dat u afdraait. U zegt dat we verder vooruit moeten gaan van 6 naar 10 procent. Ik weet niet of u in Oudenaarde aan min 10 procent zit. De heer Bouckaert heeft de cijfers bekeken. We kunnen misschien nagaan of u daar ook naar min 10 procent gaat.

Ik heb u dat tijdens de vorige bestuursperiode, toen u mee verantwoordelijkheid droeg, niet horen zeggen. Deze regering heeft moedige en bewuste keuzes gemaakt en voert die ook uit. Ons traject is 6 procent. We zitten nu aan 4,5 procent. We zitten dus op schema. Ik herhaal dat we onze psychiatrische instellingen buiten beschouwing laten. Ik lees dat er vleugels zijn van bepaalde federale instellingen die niet meer bemand zijn. Wij hebben gezegd dat we onze

psychiatrische instellingen in Geel en Rekem laten draaien. Ook in het Universitair Ziekenhuis Gent zullen we niet op het personeel besparen. Daar moeten verzorgend personeel en een omkadering zijn. Wat Kind en Gezin betreft, willen we dat alle kinderen kunnen worden bezocht door verpleegkundigen. Dat zijn politieke keuzes die we hebben gemaakt. De scope die wij hebben, slaat op de diensten van de Vlaamse overheid en niet op een aantal andere zaken. Dat lijkt me een verantwoorde keuze.

Ik heb gezegd dat ik aparte cijfers wil voor Vlaanderen en Wallonië. Gisteren heeft CERPE (Centre de recherches en Economie Régionale et Politique Economique), een economisch onderzoeksinstituut van de universiteit van Namen, me cijfers bezorgd over de strikte ambtenarij in Vlaanderen en Wallonië. Het gaat dan over onze agentschappen en departementen. In Vlaanderen gaat het over 4,95 procent, in Wallonië over 6,87 procent. Wanneer ik dat relateer aan het bruto regionaal product, dan is de verhouding voor Vlaanderen 0,518 en voor Wallonië 1,323. Ik neem aan dat CERPE het heeft over de administratieve diensten en dat ze die goed in kaart heeft gebracht. Dit komt inderdaad ongeveer overeen met mijn cijfers, namelijk ruim 1 miljard euro voor diensten van de Vlaamse overheid.

Ik weet niet of dat betekent dat Vlaanderen in totaal minder mensen aan het werk heeft in de volledige publieke sector. Daar slaat dit niet op, want onderwijs, welzijn, cultuur en maatschappelijke dienstverlening vallen daaronder. We moeten duidelijk zeggen waar het precies over gaat. De Vlaamse overheid is goed bezig om het ambtenarenapparaat te reduceren. We doen dat op een verantwoorde manier. Ik vraag ook aan de lokale besturen om dat te doen. Zij kunnen efficiënter werken. Het debat over de totale tewerkstelling is echter een ander debat.

De heer Boudewijn Bouckaert: Mijnheer Van Malderen, de socialisten zijn traditioneel de verdedigers van de bureaucratie. U moet echter de cijfers niet in twijfel trekken. Die cijfers komen onder meer van de OESO. Als het over onderwijs gaat, dan komt minister Smet hier aandraven met allerlei studies van de OESO en dan zijn die goed. Als het echter niet in uw kaart past voor bureaucratische expansie, dan trekt u die cijfers in twijfel. Dat is niet heel correct.

Vorige week overleed James Buchanan, Nobelprijswinnaar voor de economie en grondlegger van de economie van de publieke keuze. Wat hij zegt over de bureaucratie, is juist. Wat de aangroei van de bureaucratie betreft, moet men een aantal zaken bijzonder in de gaten houden. Ten eerste legt die aangroei een recurrent beslag op de overheidsuitgaven op de lange termijn. De gemeentebesturen die worden geconfronteerd met een bureaucratische expansie van het vorige gemeentebestuur, zitten daarmee opgescheept voor lange termijn. Ten tweede creëert bureaucratie dikwijls haar eigen vraag. Als er geen werk is, dan vinden ze wel werk uit. En tot slot, wanneer men de bureaucratie laat toenemen, dan maakt men de drukkinggroep die zich verzet tegen veranderingen, steeds sterker. Staatssecretaris Hendrik Bogaert, die volgens mij goed werk levert, kan daarvan meespreken.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van mevrouw Mia De Vits tot de heer Jo Vandeuren, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over mogelijke mistoestanden inzake het optreden van begrafenisondernemers in rusthuizen

De voorzitter: Mevrouw De Vits heeft het woord.

Mevrouw Mia De Vits: Voorzitter, minister, ik hoorde deze morgen op de radio dat de Vlaamse Autonome Raad voor het Uitvaartwezen (VARU) klachten heeft ontvangen van begrafenisondernemers. Sommige begrafenisondernemers zeggen dat er een

koepelorganisatie van woonzorgcentra is die opbod toelaat onder de begrafenisondernemers voor het verzorgen van de begrafenis en dat er 20 tot 50 euro zou worden gevraagd.

Als dat zo is, vind ik dat dit niet kan. Sommige begrafenisondernemers hebben klacht ingediend bij hun beroepsorganisatie waarin ze deze situatie hekelen – mijns inziens terecht.

Minister, hebt u dergelijke klachten ook ontvangen via de Woonzorglijn? Zijn er klachten binnengekomen bij het agentschap Gezondheid? Wat gaat u doen om dergelijke praktijken te verhinderen?

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Voorzitter, mevrouw De Vits, er zijn bij de Woonzorglijn geen klachten bekend, ook niet bij het agentschap. Ik heb hier zelf ook geen informatie over. Maar natuurlijk, indien wat in de krant staat waar is, dan is dat ontoelaatbaar. Er is absolute vrijheid voor wie in een woonzorgcentrum verblijft wat betreft de diensten die daar worden verleend door externen. Ook voor de familie, de nabestaanden, bestaat die fundamentele vrijheid. Het is iets dat ook in onze regelgeving als dusdanig beschreven is.

In onze regelgeving staat dat bij de intake in een afsprakennota duidelijke afspraken moeten worden gemaakt over wat eventueel aanrekenbaar is en wat niet. Ook het ministerieel besluit dat aangeeft wat kan worden gefactureerd en wat niet, is wat dit betreft heel duidelijk. Dit soort zaken kunnen absoluut niet.

Als de koepelorganisatie daar inderdaad voorbeelden van heeft of informatie over heeft, dan is het goed dat ze die meedeelt, zodat we op de hoogte zijn. En dan zullen we daar inderdaad op reageren, want dit is mijns inziens ontoelaatbaar.

Ik zie nu wel in de media vandaag dat de betreffende groep van woonzorgcentra ten stelligste ontkent dat ze daaraan zou deelnemen. Zij zegt daar geen kennis van te hebben en bevestigt dat de visie die ze ter zake communiceert aan haar leden eruit bestaat om bij de intake klare en heldere afspraken te maken over wat kan en wat niet kan.

We moeten alert zijn. Ik zal de betrokken koepel vragen of hij informatie heeft die ons ertoe moet aanzetten om initiatief te nemen, want dan wordt dit door de Woonzorglijn onderzocht en desgevallend zal er ook inspectiegevolg aan worden gegeven. Onze regelgeving is wat dit betreft heel duidelijk, dit soort zaken kunnen niet. Het is vooral een kwestie om als woonzorgcentrum bij de intake, bij het afsluiten van de basisovereenkomst, een aantal heldere afspraken te maken. De filosofie die uitdrukkelijk in de regelgeving is opgenomen, is die van de grootst mogelijke vrijheid voor de bewoner, zijn familie en de nabestaanden.

Mevrouw Mia De Vits: Ik dank u, minister. We moeten inderdaad alert zijn en we moeten deze situatie uitklaren. Ik heb de reactie ook gezien van de koepelorganisatie die zegt dat er helemaal niets aan de hand is.

Aan de andere kant zie ik de verklaring van begrafenisondernemers op de vraag of dit handel in overledenen is. “Zo cru moeten we het niet stellen,” zeggen ze: “vroeger was dat ook het geval, maar ging het niet over geld. Nu gaat het dus over geld. Wij hebben nog geen beslissing genomen, maar we gaan het intern eens bespreken.” Dat is een duidelijke verklaring van sommige begrafenisondernemers in de kranten. Anderen zeggen dat ze er niet aan meedoen. Deze situatie moet uitgeklaard worden. De inspectie moet er inderdaad op afgestuurd worden. Overlijdens kunnen geen lucratieve aangelegenheid zijn.

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Mevrouw Lies Jans: Minister, het is zeer goed dat u zeer duidelijk stelt dat zulke praktijken echt niet kunnen. Hoe kunnen wij proactief optreden?

U gaat de koepels vragen of ze weet hebben van deze situatie. Dan gaat u af op verklaringen van anderen. Kan de inspectie niet proactief optreden?

We moeten ook verklaringen van familieleden horen. Afgaan op de verklaringen van de koepels is niet voldoende.

De voorzitter: Mevrouw Werbrouck heeft het woord.

Mevrouw Ulla Werbrouck: Minister, waar rook is, is vuur. Er zijn nog geen bewijzen, maar de praktijken zijn al bekend bij de VARU. Zulke toestanden zijn voor ons onaanvaardbaar en verwerpelijk. We hopen dan ook dat u de zaak ten gronde zult uitspitten en dergelijke praktijken zult veroordelen.

De voorzitter: Mevrouw Claes heeft het woord.

Mevrouw Sonja Claes: Ik veronderstel dat iedereen in dit halfroond zulke praktijken verwerpt.

Ik ben blij dat de Vlaamse regelgeving heel wat aanknopingspunten biedt om op te treden. Als de inspectie proactief kan optreden, wat zijn dan de sancties?

De voorzitter: Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Voorzitter, uiteraard is mijn fractie het er ook mee eens dat dit totaal onaanvaardbare praktijken zijn.

De koepelorganisatie in Vlaams-Brabant wordt in de krant bij naam genoemd. Minister, er zijn geen klachten bekend, maar we zijn het er toch over eens dat de VARU niet over één nacht ijs gaat met deze bijzonder zware aantijgingen? Ze hebben dat heel terecht aan de kaak gesteld.

Minister, u moet er absoluut voor zorgen dat de situatie volledig wordt uitgeklaard. We moeten daarvoor niet wachten op klachten. De inspectie moet actief optreden om alle wantoestanden uit de wereld te helpen, in de eerste plaats in de genoemde koepelorganisatie en eventueel in andere woonzorgcentra.

De voorzitter: Mevrouw Van der Borgh heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borgh: Voorzitter, zoals alle sprekers wil ik namens mijn partij zulke praktijken volledig afwijzen. Als dit echt gebeurt, is het ontoelaatbaar.

Volgens mij is het geen dagelijkse realiteit. Minister, u stelt ook dat er vandaag al een protocol bestaat tussen de VARU en heel wat instellingen. Dat omschrijft heel duidelijk hoe men moet omgaan met een overlijden in een woonzorgcentrum.

Minister, ik deel uw mening en uw antwoord stelt mij enigszins gerust. U nuanceert de feiten toch een beetje. Ik doe een warme oproep om het protocolakkoord eens over te maken aan alle woonzorgcentra via een omzendbrief. Dan kan iedereen erover beschikken en het gebruiken. Het kan worden meegenomen in de overeenkomst die moet worden afgesloten als iemand zich met zijn familie aanmeldt in een woonzorgcentrum.

In de eerste plaats komt het nog altijd toe aan de familie en de nabestaanden om een uitvaartondernemer te kiezen. Alleen als er geen familie is of de familie doet afstand van dat recht, kan men verder gaan en naar de gemeente stappen voor een tegemoetkoming van het OCMW.

Minister Jo Vandeuren: Collega's, het is uiteraard belangrijk dat de koepelorganisatie informatie meedeelt. Ik heb vandaag in het gesprek met de koepel van de woonzorgcentra begrepen dat er twee jaar geleden vanuit de Vlaamse Autonome Raad voor het Uitvaartwezen een initiatief is geweest om een protocol voor te stellen dat kan worden afgesloten tussen de koepel en de verschillende woonzorgcentra. Ik heb ook begrepen dat daarvan niet zo veel effect is uitgegaan, maar ik laat me graag overtuigen van het tegendeel. Dat is alleszins de informatie die we vandaag van de koepels hebben gekregen.

Wij treden natuurlijk wel proactief op. Omdat onze regelgeving expliciet aangeeft dat woonzorgcentra moeten zorgen dat bewoner en familie over de grootst mogelijke vrijheid beschikken, gaan we via onze Zorginspectie na of de woonzorgcentra dat ook effectief waarmaken. Er is wel degelijk een toezicht op het garanderen van die keuzevrijheden, want ik heb het dan over meer dan specifiek deze aangelegenheid. In die zin is er dus een proactief beleid. Bij een inspectie worden die garanties gevraagd.

Indien zou blijken uit de informatie die ons wordt overgemaakt, dat in dit concrete geval een onderzoek gerechtvaardigd is, moet dat onderzoek uiteraard gebeuren, maar vandaag heeft de Woonzorglijn ook vanuit de koepel geen informatie gekregen. Eerst moeten we die gegevens verkrijgen en moeten we kijken of je die kunt objectiveren. We stellen vast dat de betrokken instelling dit betwist. Ten tweede is er een initiatief geweest enkele jaren geleden om een gentlemen's agreement te maken tussen de verschillende woonzorgcentra en de koepel van de uitvaartondernemers. We zouden kunnen kijken of dat protocol nog actueel is en eventueel met de koepels het gesprek daarover voeren. Dat lijkt me de meest aangewezen weg naar aanleiding van het incident.

Waar rook is, is vuur: ik wil graag aanvaarden dat er achterdocht ontstaat wanneer dergelijke verklaringen in de pers komen. We moeten dat ook ernstig nemen, maar we mogen niet zonder meer zaken voor waar aannemen. We moeten toch gegevens verzamelen. Het is in eerste instantie aan degene die de klachten uit, om zich te richten tot wie zich engageert voor klachten en controles organiseert, en dat is toch de Woonzorglijn. Zoals gezegd, ook vanuit het proactieve standpunt wordt door de Zorginspectie wel het nodige gedaan om de keuzevrijheden in woonzorgcentra te bewaken.

Mevrouw Mia De Vits: Minister, ik vraag dat het dossier wordt uitgespit. Het gaat over een klacht tegen de koepel, en de koepel kennen we ook, want die staat vermeld in de kranten. We kunnen ons niet beperken tot wat de koepel zegt. Die reactie hebben we gezien. Maar zoals andere collega's hebben gezegd, gaat de Vlaamse Autonome Raad toch niet zomaar zaken vertellen in de kranten die op niets gebaseerd zijn. Ik vraag dat de zaak echt wordt uitgespit en dat men zich niet beperkt tot wat de koepel erover zegt.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, volgende week woensdag om 11 uur zal het Vlaams Parlement de Gouden Erepenningen 2012 uitreiken aan prof. dr. Sophie De Schaepdrijver, zuster Jeanne Devos, prof. dr. Koen Lenaerts en prof. dr. Christine Van den Wyngaert, verdienstelijke Vlamingen in het buitenland. Ik reken op de aanwezigheid van alle Vlaamse volksvertegenwoordigers. Een half gevuld parlement zou een heel slechte indruk maken op de genomineerden.

Morgen om 14.30 uur houden de Verenigde Commissies voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed en voor Mobiliteit en Openbare Werken een gezamenlijke zitting met vertegenwoordigers van het Waals Parlement en het Brussels Hoofdstedelijk Parlement voor een gedachtewisseling over de problematiek van overstromingen en de samenwerking tussen de gewesten inzake waterbeheer. Ik reken op de voltallige aanwezigheid van de leden van de verenigde commissies. Andere leden zijn uiteraard ook welkom.

Hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 23 januari 2013 om 11 uur en 14 uur.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 17.04 uur.*

■

Voorlopige Versie